

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK - ODGOVORNI UREDNIK GREGOR KOČIJAN - TEL.: UREDNISTVO IN UPRAVA 21-90, GLAVNI UREDNIK 24-75 - TELEFONSKI RAČUN PRI NARODNI BANKI V KRANJU 607-11-135

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

POMOC PRIZADETIM V DALMACIJI

Jugoslovanski Rdeči križ Glavni odbor Slovenije je pred dnevi pozval vse delovne kolektive, družbene organizacije in občane, da s pomočjo organizacij Rdečega križa takoj začnejo z akcijo za pomoč prebivalcem, ki so bili prizadeti pri močnih potresih v Dalmaciji. Tudi na Gorenjskem je ta poziv že dobil svoj prvi odziv.

Tako je Okrajni ljudski odbor Kranj prispeval za pomoč nesrečence 3 milijone dinarjev, podjetje »Gorenjski tisk« pa 250 tisoč din. »Zelezarna« Jesenice bo za pomoč nesrečence prispevala gradbeni material v vrednosti 5 milijonov dinarjev, delavci v eni izmed ekonomskih enot pa so se že odločili, da bodo delali eno nedeljo in celoten zaslužek odstopili nesrečencem. Hotel »Toplice« na Bledu bo prispeval 70 odelj, 20 nočnih omaric, 16 žimnic, 4 postelje, 25 stolov in 10 žičnih posteljnih vložkov, tovarna »Odeja« Škofja Loka pa 20 prešitih odelj.

GOSPODARSKIM ORGANIZACIJAM, USTANOVAM, OBČINSKIM LJUDSKIM ODBOROM, DRUŽBENO-POLITIČNIM ORGANIZACIJAM, ZBORNICAM, TRGOVSKIM PODJETJEM, OBRTNIM PODJETJEM IN USTANOVAM:

Okrajni odbor RKS Kranj poziva vse delovne kolektive, družbene organizacije in ustanove Gorenjske, da pričnejo z akcijo za pomoč prebivalstvu, ki je bilo prizadeto ob potresu v Dalmaciji.

Da bi bila pomoč hitra in učinkovita, pozivamo vse delovne kolektive, gospodarske in druge organizacije ter ustanove, da takoj pričnejo z zbiranjem finančnih sredstev.

Zaradi enotnosti akcije na območju okraja naj gospodarske organizacije in druge organizacije ObLO ter ustanove nakažejo denarna sredstva na naslov: Okrajni odbor RKS Kranj »Pomoč za prizadete v Dalmaciji«, tek. rač. Kranj 607-11-3-202.

Ce pa kdo želi poslati denarna sredstva neposredno, pa naj jih nakaže na naslov »Narodna banka Zagreb«, tek. rač. 400-18-9-2, vendar pa naj v tem primeru obvesti zaradi evidence in obveščanja javnosti tudi Okrajni odbor RKS Kranj.

Tekstilne tovarne ter tovarni »Peko« in »Planika«, ki bi želele razen finančnih sredstev poslati prizadetim pomoč v blagu (tekstil, odelje, obutev) pa naj to same pošljejo na naslov: — »Štab za postradale Makarska — Sportski center«. Prevoz po železnici je v tem primeru brezplačen, treba pa je na pošiljko napisati opombo: »Pomoč za postradale v Dalmaciji«, o pošiljki pa obvestiti tudi Okrajni odbor RKS Kranj.

Vse potrebne informacije dobite pri Okrajnem odboru RKS Kranj, »Štab za prizadete v Dalmaciji«, tel. 31-01 interneta 66. Tudi pri pristojnih občinskih odborih RK lahko dobite vse potrebne informacije.

Okrajni odbor RKS Kranj

Naša zavest na tehtnici

V našem družbeno-političnem in gospodarskem življenju prihaja neprestano do novih revolucionarnih premikov, ki pričajo, da gre za ne- nebnost razvijanje v smeri vse višje organiziranega družbenega sistema. Seveda naj bi to v polni meri veljalo tudi za stopnjo naše družbene zavesti, saj je eno z drugim pogojeno. In res — v glavnem bi trdili, da tako v praksi tudi je. Vendar pa ... Da, na žalost vsak dan ugotavljamo, da nekateri ljudje ne morejo (ali nočejo) dohajati vseh sodobnih družbenih premikov. Družbeni razvoj je postavljen pred občana v zadnjem času doslej neslutne naloge in dolžnosti, ki jim bo mogoče zadostiti le tedaj, če bo naš občan SVOBODNO in ZAVESTNO odločal v korist skupnosti. Da pa bi lahko postopal polnokrvno in suvereno, mora biti zrel, z družimi besedami rečeno — mora biti do skrajnih meja samokritičen, pravičen in človek, ki mu je blagor skupnosti ena izmed osnovnih etičnih vrednot. Mislim, da mi ni treba poudarjati, da vse to seveda sodi v sklop VISOKO RAZVITE ZAVESTI.

Praksa nam mnogokrat dokazuje, da imamo opraviti v številnih primerih še z zelo nizko razvito družbeno zavestjo, posledica tega pa so — neodgovornost, moralna popačenost, težnja družbo izigrati itd.

Tovrstni posamezniki, ki so obremenjeni tudi z malomeščanstvom, ne morejo skriti svojih egoističnih težni. In zdi se mi, da je vsaka prevelika družbena rabljučnost ob teh primerih nepotrebna, da ne rečem škodljiva. Zakaj od ljudi, ki jim njihova »moralna« dopušča, da se okoriščajo z družbenimi sredstvi oz. pridobitvami, da bi pač lahko ustregli lastnemu pohlepu po dobi-

Načrti in uveljavljanje samoupravnih organov PROIZVAJALCEM ODLOČILNO BESEDO

pri oblikovanju letošnjega in perspektivnega družbenega načrta

V jeseniški komunici so že zbrali precej podatkov in gradiva o dinamiki gospodarskega razvoja tega območja v zadnjih letih in tudi predlogov o možnostih in perspektivah v letošnjem letu in v bližnji prihodnosti. S pomočjo SZDL in drugih organizacij so dali določeno gradivo že tudi v široko razpravo, tako da bi čimprej dobili ustrezne dopolnitve in predloge občanov. Tudi v Kranju se pripravljajo na široko razpravo z občani o posameznih problemih. — Osnovna ugotovitev pri vsem tem je, da bo proračun te občine ostal približno tak kot lani. To bo preprečilo vsako misel

o novih investicijah; treba bo končati le začete gradnje.

Najvažnejša ugotovitev pa je, da letos okraj ne bo sprejemal plana v starem smislu in isto velja tudi za občine. O tem je bilo že več posvetovanj v okrajnem merilu in seveda tudi po občinah. Čeprav ni v podrobnosti razčlenjena misel, kakšni naj bodo letošnji družbeni načrti, končno je to tudi stvar samostojnih občin, je vendar že jasno, da to nikakor ne bodo več plani z dokončnimi številkami o proizvodnosti in delovni storilnosti, o narodnem in družbenem dohodku in skladno s tem tudi o vseh dohodkih in proračunskih izdatkih do zadnje nadobnosti.

V zadnjih letih se je vse češče dogajalo, da so take številke ostale v zraku. Ekonomska zakonitost in rast samostojnih delovnih in teritorialnih skupnosti sta take plane preraski. To so volivci tudi nemalokrat ugotovili. — In prav to: spoštovanje samostojnih samoupravnih skupnosti, ki se vse bolj uveljavljajo in krepijo, narekuje občini vsebinsko drugačno vlogo.

To pa seveda ne pomeni, da občine niso več pomembne, da nimajo določene vloge v razvoju njihovih komunalnih skupnosti. Njihova vloga kot usmerjevalca družbeno-političnega in še pose-

no gospodarskega razvoja v občini je še večja. Toda ne z administrativnimi posegi, marveč na ekonomskih zakonitostih, na svobodnem vsklajevanju težnj občanov, na spoštovanju določenih samoupravnih skupnosti na njihovem območju.

Prav spričo tega pa so tembolj važni načrti kolektivov, načrti teritorialnih skupnosti, ki bodo morali biti samo konkretni. Tem dokumentom — in preko njih neposrednim proizvajalcem — bo dana odločilna beseda. Zato bodo morali delovni kolektivi zelo pazljivo spremljati izdelavo predlogov, jih primerjati z letnimi obračuni oziroma s stvarnimi uspehi in take vsklajati vse možnosti, težnje in potrebe svojih članov — ne le v kolektivu, marveč v širši komunalni skupnosti. — K. M.

Gradnja plinovoda tudi za Gorenjsko

AKTUALNO VPRAŠANJE

Izgradnja velenjske plinarne in realizacija splošnega idejnega načrta o gradnji plinovodov v Sloveniji sta postali zadnje čase aktualni točki dnevnega reda na raznih gospodarskih posvetovanjih. Tako je bilo v prvi polovici novembra preteklega leta v Ljubljani na pobudo odbora za energetiko in perspektivni razvoj pri Republiški zbornici za industrijo, rudarstvo, gradbeništvo in promet sklicano s predstavniki industrije, obrti, komunalnih podjetij in večjih potrošniških središč širše posvetovanje o nekaterih perečih vprašanjih v zvezi z gradnjo energokemičnega kombinata v Velenju. Omenjena problematika je aktualna tudi za Gorenjsko, saj je predvidena napeljava plinovoda tudi do Zelezarne na Jesenicah. Idejni projekt za gradnjo plinovoda na našem — gorenjskem področju je že konec preteklega leta pregledala posebna komisija. Plinovod naj bi vstopil na Gorenjsko oziroma kranjski okraj pri Lahovčah in od tod naprej potekal nad Brniki, mimo Senčurja in Primskovoga. Po postopu Koke bo zavil mimo Naklega dalje proti Posavcu in Jesenicam. To so sicer v glavnem le še predlogi, medtem ko bo treba glavne načrte še izdelati.

Kako daleč smo z deli oziroma s pripravami za gradnjo velenjske plinarne in plinovodnega omrežja ter o gospodarskem pomenu teh gradenj bomo lahko kaj več vedeli v PETEK, 19. JANUARJA OB 18. URI V KLUBU GOSPODARSTVENIKOV V KRANJU. Na predavanju, ki ga je organiziral Klub gospodarstvenikov Kranj, bosta govorila o temi POMEN VELEPLINARNE VELENJE IN DALJINSKEGA PLINA ZA GOSPODARSTVO SLOVENIJE priznana strokovnjaka velenjskega kombinata dr. inž. LAVRENCIC in inž. Boris HREN.

Razprave o MDB v Bohinju

Včeraj zjutraj se je v Bohinju v mladinskem izobraževalnem centru CK LMS začel 5-dnevni seminar Centralnega komiteja za vodstvo občinskih in okrajnih komisij za organizacijo delovnih akcij. Seminar bo načel nekatera najpomembnejša vprašanja protovoljnega dela mladine in organizacije delovnih akcij v tem letu. Na seminarju sodeluje okrog 80 mladincev iz vse Slovenije. — Predavali bodo znani politični delavci in strokovnjaki. — J. K.

Nova vsebina terja nove oblike

Pred kratkim so na eni izmed sej idejno-vzgojne komisije Okr. komiteja LMS Kranj razpravljali o nekaterih problemih idejno-vzgojnega dela.

Proces rasti organizacije LM v organizacijo, ki bo nenehno poglobljala vlogo v življenju posameznika in skupnosti, je tudi na področju idejnega dela navrgel kopicio nalog.

Nedvomno postaja vse bolj očitno, da je treba prisluhniti interesom mladih ljudi in te interese znati tudi zadovoljevati. To postaja vodilna misel, ki spremlja organizacijo LM pri načrtovanju dela. Razen vsega tega pa se krhajo tudi stare oblike dela, na njihovo mesto prihajajo nova, smeješe — pač take, kakršne narekuje čas.

Tako so nekateri uspehi, ki so jih dosegli v preteklih letih, pokazali smer naprej. Razen ciklusu predavanj, ki dobivajo vse bolj popolno podobo, se letos vse bolj uveljavljajo šole za življenje, klubi OZN, proizvodne konference. Posebej šole za življenje in klubi OZN kažejo, da mladina

nenehno terja odgovore na nekatera vprašanja, ki so ji bližje; tem željam je treba torej prisluhniti.

Letos je dokaj zaživelo množično idejno delo. Hkrati z idejnostjo LM pa se v organizaciji sami vse bolj krepi mnenje, da izboljšanje družbene zavesti mladega človeka ni le njena naloga, ampak naloga vse skupnosti. — Prav zato so bili na sestanku mnenja, da bo potrebno več skupnih akcij. Predvsem bo treba izluščiti nekatere temeljne probleme, kot so sodelovanje v okviru krajevnih skupnosti organizacij LM in SZDL, naloge mladih članov ZK v organizaciji LM, idejnost pouka na šolah in podobno.

V času pred VII. kongresom in takoj po njem bo po Gorenjskem več seminarjev, ki imajo predvsem namen seznaniti vodstva organizacij LM z nekaterimi nalogami. Tako so pred časom imeli seminar učitelji, ki pomagajo organizacijam LM na osemletkah. Prav v teh dneh pa imajo seminar v Kranju. Po kongresu bodo taksi seminarji tudi v ostalih komunah. — Jure Kobal

Prve izkušnje skladov za šolstvo

Več kot milijardo dinarjev za šole na Gorenjskem - Doslej niso bili izkoriščeni vsi viri dotoka sredstev v sklade za šolstvo

Po priporočilih novega zakona o finansiranju šolstva so tudi vsi občinski ljudski odbori v kranjskem okraju ustanovili sklade za šolstvo in imenovali njihove upravne odbore. V skladih je bilo za vse šole na Gorenjskem za lansko leto predvidenih 1 milijardo 156 milijonov 652 tisoč dinarjev. Ob koncu leta je kazalo, da ta finančni načrt ne bo v celoti realiziran, ker so se posamezni skladi znašli v določenih težavah: zaradi preslabo pripravljenih proračunov za šole in zaradi novih obveznosti, ki so jih občinski ljudski odbori v lanskem letu prevzeli. Tako je bilo iz podatkov za 15. november 1961 razvidno, da so bili finančni načrti še neizkoriščeni v višini 140 milijonov dinarjev.

Največ sredstev je bilo, razumljivo, predvidenih v skladu za šolstvo ObLO Kranj (497.322.000), sledi sklad za šolstvo ObLO Jesenice (213.806.000), sklad za šolstvo pri ObLO Radovljica (132.617.000), pri ObLO Škofja Loka (171.000.000) in sklad za šolstvo pri ObLO Trzin (91.907.000).

Zakon o finansiranju šolstva ne določa kolikšen del sklada je namenjen investicijam in kolikšen za redno vzdrževanje šol. Vendar je v njem izraženo načelo, da morajo pritekati dohodki za redno vzdrževanje šol iz proračuna občine, vsi ostali dohodki sklada pa naj služijo za amortizacijo in investicije.

Občinski ljudski odbori so različno izkoristili izvore sredstev, ki jih je določil zakon. Tako so

občinski ljudski odbori Jesenice, Radovljica in Trzin dosledno upoštevali vse možnosti, ki jih predvideva zakon. Občinski ljudski odbor Kranj je sprejel samo odlok o dotaciji iz proračuna ObLO. Ostalih odlokov niso sprejeli, ker je bil v tistem času proračun že uravnotežen in ljudskemu odboru ni bilo mogoče spreminjati posameznih postavk. Prav tako je bilo tudi pri ObLO Škofja Loka. Ponekod je vladalo nepravilno mišljenje, da priporočena izvora sredstev za šolstvo: dopolni proračunski prispevek in del sredstev, ki se po predpisih stekajo v sklade za šolstvo, nista obvezna. Občinski ljudski odbori, ki še niso v celoti uvedli vseh izvorov finansiranja, zatrjujejo, da bodo to uredili v letošnjem ko-

Vsi občinski ljudski odbori na Gorenjskem torej niso uredili stvari tako, kot jih zakon dejansko predvideva. Zakon sploh ne ukinja dosedanjih virov sredstev, pač pa daje možnost za nove dopolnilne vire, za katere pušča popolno samostojnost občinskim ljudskim odborom. Ti lahko sami odločajo o višini odstotka dodatnih virov, seveda glede na potrebe v vsaki posamezni občini. Povsem pravilno je, da te odstotke ne določajo okrajni forumi, ker to prav gotovo ne bi ustrezalo potrebam šolstva v vseh občinah. Ponekod bi bila sredstva precej nižja, kot so dejanske potrebe, druge bi pa imeli morda toliko sredstev, da bi jih ne uporabljali racionalno.

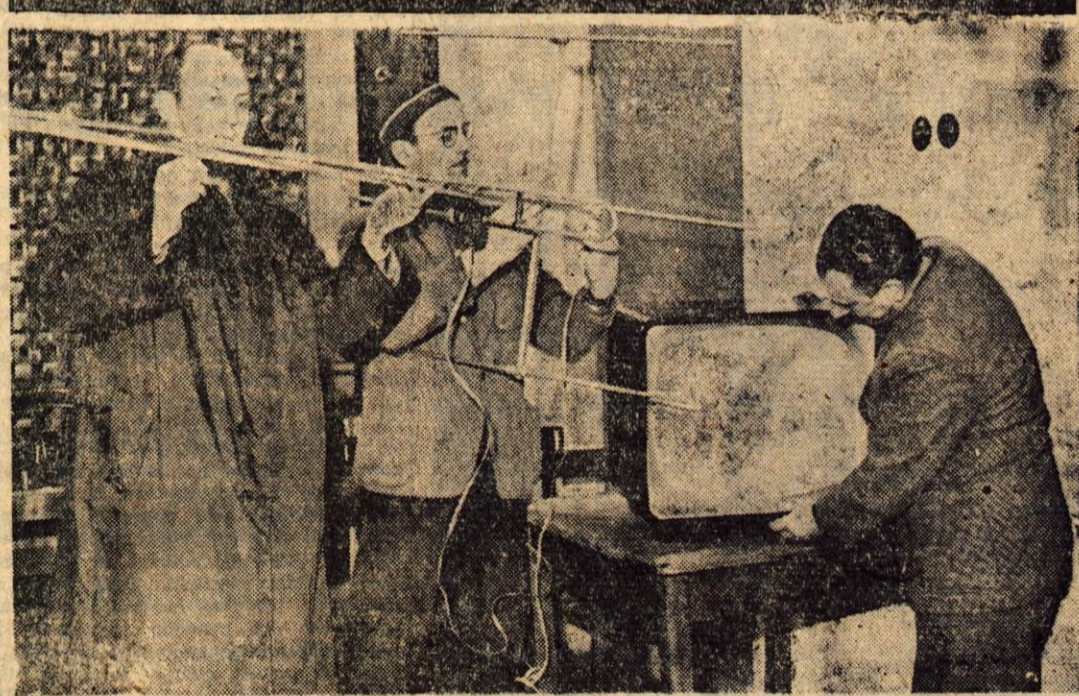
V skladu z določili zakona o fi-

nsiranju šolstva bi bilo, da bi se dohodki skladov za šolstvo povečali skladno z naraščanjem dohodka v občini. Zato bi bilo edino pravilno, da bi občinski ljudski odbori na osnovi izračuna dejanskih potreb sprejeli odloke, s katerimi bi določili, kolikšen odstotek sredstev celotnega občinskega dohodka se mora stekati v sklad, da bo lahko kril vse potrebe. Da se prispevki določijo procentualno, ne pa v absolutnih zneskih, je nujno zaradi tega, ker se le tako lahko sredstva za šolstvo povečujejo vzporedno s porastom dohodka občine. Do sedaj so tako določila sredstva v sklade občin Jesenice in Radovljica.

Iz vseh teh ugotovitev lahko povzamemo, da bi za šolstvo v lanskem letu ne primanjkovalo sredstev, če bi občinski ljudski odbori res vložili v sklade za šolstvo toliko sredstev, kot so jih uporabili v predlanskem letu in bi razen tega izkoristili tudi dodatne vire. Seveda če s temi sredstvi ne bi širili šolske mreže, ampak bi jih uporabili samo za osnovno dejavnost šol. Za investicije v šolstvu in razširitev šolske mreže bodo morali občinski ljudski odbori tudi še v prihodnje iskati dodatna sredstva izven sklada. Osnovni pogoj za izboljšanje finansiranja šolstva pa je brez dvoma ta, da občinski ljudski odbori izračunajo dejanske potrebe šol in jim po njihovih potrebah dodelijo finančna sredstva, nikakor pa ne po občinskih proračunskih možnostih.

M. S.

TOKRAT V SLIKI • TOKRAT V SLIKI

Člani Krajevnega odbora SZDL na terenu Podmežaklja že montirajo televizijski sprejemnik v novih klubskih prostorih, ki so ga dobili za osvojevo prvo mesto v enoletnem tekmovanju med krajevnimi odbori SZDL v jeseniški občini.

Razgovor pred VII. kongresom LMS

Enotna akcija

Na seznamu gorenjskih delegatov za VII. kongres LMS, mladine Slovenije, ki bo v našem mestu, je tudi JOŽE KAVČIC - predsednik Občinskega komiteja LMS Kranj.

Našli smo ga v pisarni komiteja in ga zaprosili za kratek razgovor. Najprej je pogovor stekel o osebnih izkaznicah: roditelj se je 14. marca 1938 v Kranju, poklic - elektrotehnik.

O sebi in svoji dejavnosti v mladinski organizaciji pa je dejal:

«Ze v šoli na TSS - elektro odsek in hkrati v Domu TSS v Ljubljani sem aktivno sodeloval v mladinski organizaciji. Na svojem prvem službenem mestu pri podjetju »Elektro-Kranj« sem bil pobudnik za ustanovitev mladinskega aktiv. Po odslužitvi kadrovskega roka v JLA sem se vrnil v isto podjetje in nadaljeval z delom v mladinski organizaciji. Jeseni 1959. leta so me kooptirali v občinski komitej. Prezvel sem vodstvo komisije za društveno in družabno življenje mladine. (Mimogrede: bil je aktivni član folklorne skupine Kluba mladih).

Kaj menite o aktivnosti delavske in kmečke mladine v organih družbenega samoupravljanja?

«Nedvomno je premajhno. Vzrok za premajhno aktivnost mladine v organih družbenega samoupravljanja je v tem, da leta nezadostno razume in pojmuje vlogo, ki naj bi jo imela na tem področju. Postavlja se vprašanje nujnosti družbeno-ekonomskega izobraževanja tako v gospodarskih organizacijah kot na terenu. V bodoče bo potrebno družbeno-ekonomsko izobraževanje po-

Naša zavest na tehtnici

(Nadaljevanje s 1. strani)
prijaja do izraza tudi ob naporih naše družbe, da bi si zvišala življenjsko raven. Marsikdo bo uprshal - kako. Preprosto. Dosežke našega družbenega standarda nekateri izrabljajo za razmah svojih egoističnih težni. Obožujejo se, ker družba se ni dovolj pozorna, ker še nima dovolj močne kontrole ali kakejkoli že. »Delež«, ki ga vsi takoj vzamejo, je seveda kot v zasmeh edino moralni zakonitost. PLACILU PO STORJENEM DELU. Take ljudi, ki se jim družba ne smih in ki jo izkoriščajo, da bi se zadovoljili, bi imenovali »privetke« ali »žalostni sopotniki« našega družbenega razvoja. Pot jih pelje v slepo ulico.
In kam se bo tehnika nagnila? Mislim, da je odgovor zelo lahek. G. Kocijan

svečati večjo pozornost in mu dati večji poudarek.

O delavski mladini pa menim, da se jim pesveča vse premalo pozornost. ...»

O čem nameravate govoriti na kongresu?

«Govoril bom o društvnem in družabnem življenju mladine (seveda v okrajnem merilu). Razpravljal bom tudi o vzrokih za neskladnost akcij, ki jih organizira ljudska mladina z interesi oziroma željami mladine same. Vzrok za to je v glavnem en sam - ni objektivnih pogojev (v glavnem so to prostori). V razpravi nameravam poudariti pomen dela v klubih, ki se te dni ustanovljajo na terenu.»

Problemi?

«V društvnem in družabnem življenju mladine je vsega premalo. Kako je z organizacijo klubov? Nekatere so prostori, vendar nastajajo težave pri opremljanju letnih. Menim, da bi moralo pri tem priti do enotne akcije vseh društvnih in gospodarskih činiteljev na vasi oziroma na terenu.»

S. kkrabar

Judje in dogodki

Enoletni obračun Kennedyjeve države za dirigentskim plutom v Beli hiši odkriva v nekem smislu zelo začetniško napako, ki je verjetno ni niti sam zakrivil. Že Rimljani so dejali, da je zgodovina učiteljica v življenju. Ta črna pika, ki se je vrnila v obračunsko poročilo, gre na račun težkega poraza v politiki ZDA glede na južno sosedo, »garjevo ovo« Kubo. V ameriški politični spomin bi se kubanska invazija vtisnila kot prvovrstna prevojniška šala, če Amerikanci ob tej priložnosti ne bi dobili tako grenkega spoznanja, da se jim je svet smejal in obraz Ameriške jeza vse do danes ni popustila. Se vedno se iz Washingtona hučujejo na »bradate Kubance« in jim, če je le mogoče, mečejo polena pod nogo.

Latinska Amerika, to prostrano ameriško zaledje z različnimi političnimi nazori, se verjetno s svojo bogato severno sosedo razhaja v stališčih prav v tem temeljnem vprašanju, ki ga imajo washingtonski ključarji za osnovni problem na amerškem kopnu. Politični odnos do dežele s sladkornimi viški in »krivo

vero« je postal merilo panameriške zavesti in solidarnosti. Veliko ameriških konferenc je že pretresalo to vprašanje in v bližnji prihodnosti se obeta zopet konferenca, ki bo v svoj ednveni red vključila razpravo tega »zapletenega problema«. V malem urugvajskem mestecu, ki je znano po številnih velikih

čr popeln politični in gospodarski pritisk in dela politiko »totalne izolacije« po svoje neučinkovito. Skada, ki jo je Kuba v ameriško gospodarsko blokado utrpela je precejšnja. Če bi se tej ameriški potezi pridružile vse latinskoameriške države, bi bile posledice še neprijetno hujše.

manj prijetnih spoznanj. Velike latinskoameriške države, kot so Brazil, Mehika in Argentina še vedno niso spremenile svojih stališč do Kube. Do sedaj je namreč Castrovo režim obsodilo 13 manjših latinskoameriških držav. Da bi bile mere, ki jih je predlagala kolumbijska vlada sprejete, je potrebna dvotretjin-

BRADATI KUBANCI

igralnicah, so ameriški živeči že teden dni pred začetkom konferenca v napetosti. 22. januarja se bo v Punte del Este zbralo 20 držav članice Ameriške skupnosti. Njihova naloga je dvojna: razpravljali bodo o industrijskem razvoju nerazvitih področij juga in določiti »osnovni kurs« proti Kubi, ki bi se ga vse ameriške države kot dobri pomorščaki držale v odnosih do dežele sladkorja. Ameriška računica je silno preprosta: za uslugo, proti-mlatno. V ameriških razmerah pomeni to gotovo vsoto kreditov, ki bi jih latinskoameriške države s pridom porabile za industrijsko izgradnjo in v naložbe za gospodarski razvoj. Odnos nekaterih latinskoameriških držav do Kube namreč onemogo-

Ameriška vlada je v nabiralni akciji za glasove izdala gospodarski načrt, ki so ga v Washingtonu imenovali »zvezo za napredek«. Po tem načrtu bi ZDA povečale svojo udeležbo pri investicijskih vlaganjih v deželah Latinske Amerike. Z ameriškim denarjem bi ta nerazvita področja spremenili v »zeleno področje«. Načrt je obširen in bi ga v celoti izvedli v desetih letih. Amerikanci se končno spregledali, da se odnosu z latinskoameriški državami lahko zboljšajo, če bodo pripravljeni in če bodo pomagali njihovega gospodarskega razvoju. Z drugimi besedami pomeni to, da bodo morali odsej bolj globoko seči v žep. Dolarska logika ima vrsto

ska večina. Iščejo tako štrinjasto državo, ki bi glasovala za »blokado Kube« in za »uničenje« Kubancev na ameriški celine. Strasti so vzkiple. Desnica v ameriških državah močno pritiska na vlade, da se opredelijo. Že tedne krožita po državah Latinske Amerike dva diplomatska odposlanca: ameriški in kubanski. Njihovo potovanje je tako preučevano, da se nikjer ne srečata. Oba imata v bistvu isto nalogo, samo vsak jo rešuje na svoj način. Amerikance prepričuje vlade, da glasujejo proti Kubi. Kubancev pa prepričuje vlade, da glasujejo proti Ameriki. Izid tega prepričevanja pa bo znan v Punte del Este. Zdravko Tomažej

Pred odločitvijo

Kaj obeta združitve transportnih podjetij, »Avtopromet« Kranj, »Transturisti« Škofja Loka in »Avtoservis« Jesenice?

Zamisel o združitvi podjetij »Avtopromet« Kranj in »Transturisti« Škofja Loka je stara nekoliko pet let. Vendar pa tistokrat ta načrt ni bil uresničen, verjetno zato, ker stvar ni dozorela. Sčasoma pa se je položaj obeh podjetij bistveno spremenil, kar je bilo povod, da so nekako pred dvema letoma začeli o združitvi spet razpravljati. Še posebno aktualna pa je postala ta zamisel pred poldrugim mesecem. Razlika pa je v tem, da se je prvotnemu predlogu pridružil še ta, da bi obema podjetjema pridružil še eno gospodarsko organizacijo - »Avtoservis« z Jesenic.

O združitvi teh podjetij je razpravljala tudi OLO Kranj. Da bi predlagatelj ne kršil samostojnosti podjetij in pravic samoupravnih organov v odločanju, je predlagal, naj bi sleherno od podjetij osnovalo posebno komisijo, ki bi natanko proučila položaj podjetja in pozitivne plati, ki jih obeta združitev.

Ze takoj na začetku pa se je zataknilo pri »Avtoservisu« Jesenice. Iz razgovora s predstavnikom podjetja, ki je na besedo združitve hudo reagiral, je moč povzeti, da je celotni delovni kolektiv predlogu o združitvi hudo ne-naklonjen. Prišlo je tudi do očit-ka, češ da pristojni činitelji raz-

pravljajo o združitvi, ne da bi o tem podrobneje obvestili delovni kolektiv prizadetega podjetja. Če bi ta trditve držala, potem bi bila v tem primeru grobo kršena načela o pravicah samoupravnih organov, ki imajo edino pravico odločati o usodi podjetja. Podoba pa je, da ta očitke le ni povsem utemeljen, saj sta bili istočasno podjetji »Avtopromet« in »Transturisti« s predlogom o združitvi natanko seznanjeni in ga zdaj proučujejo. Naj bo tako ali drugače: na dlani je, da podjetje »Avtoservis« o združitvi neče ničesar slišati. Ostati hoče samostojno!

Trenutno pa kaže, da sta predlogu o združitvi bolj naklonjeni ostali dve podjetji.

»Avtopromet« je komisijo, ki naj bi pretehtala združitev, medtem že sestavlja. Sestala se je pet tedno sredo. Rezultat: delovni kolektiv se načelno z združitvijo strinja, vendar z nekaterimi pri-govori. Sleherno od podjetij naj bi bilo samostojna ekonomska enota. Sedež podjetja bi bil v Kranju. Vodstvo vseh treh ekonomskih enot pa bi bilo zaupano glavnemu direktorju. Pri razpisu ne bi mogli konkurirati sedanji direktorji fuzioniranih podjetij. V »Transturistu« pa bodo ko-

misijo za proučitev tega vprašanja sestavili v prihodnjih dneh. Direktor podjetja Veno Doljak je v zvezi z združitvijo povedal, da bi bilo preuranjeno govoriti o odločitvi delovnega kolektiva, vsekakor pa bo komisija natanko pretehtala vse ekonomske možnosti in ugodnosti, ki jih prinaša združitev, in jih posredovala delovnemu kolektivu. Da bi čimbolj upoštevali voljo delovnega kolektiva, so sklenili, da v komisiji ne bodo sodelovali vodilni uslužbeni podjetja.

Kakšne koristi obeta takšna združitev? Prvotnem velja omeniti, da tu ne gre za združitev podjetij, katerih gospodarska rentabilnost bi bila ogrožena. Nasprotno: gospodarski položaj vseh treh podjetij je dovolj trden, da lahko govorimo o gospodarskih organizacijah, ki lahko - kot pravimo - živijo same. Gre predvsem za oblikovanje novega močnega transportnega podjetja, s trdno investicijsko bazo, ki ima široke možnosti za razširjeno dejavnost. Takšno podjetje bo pri prilagajanju k potrebam naraščajočega potniškega in tovornega cestnega prometa neprimerno bolj prožno kot drobne gospodarske organizacije, čeprav jim ne kaže očitati, da niso bolj ali manj uspešno izkoristile vseh možnosti dobrega gospodarjenja. Po združitvi bi imelo novo podjetje močan prevozni park (okrog 200 avtobusov in tovornjakov) in bi uspešno konkuriralo močnejšim transportnim podjetjem. Seveda pa ne smemo zapreti oči pred resnico, da prinese sprememba, kot je združitev podjetij, tudi kopico težav, zlasti organizacijskih. Se posebno hudo je takrat, kadar spreminjajo podjetja po združitvi kraj poslovanja. - S. S.

TE DNI PO SVETU

ZALOST V HRVATSKEM PRIMORJU

V nedeljo so na letališču v Pulju prepeljali krste s posmrtnimi ostanki 17 pomorščakov, ki so utonili v Rokavskem prelivu po težki nesreči naše trgovske ladje Sabac. Več tisoč ljudi se je v Pulju poslovilo od žrtve te velike pomorske nesreče. Zalna svečanost je bila tudi na Reki. Na potniški obali se je zbralo okoli 30 tisoč Rečanov. Posmrtno ostanke pomorščakov so nato prepeljali v različne kraje, kjer jih bodo pokopali.

DRUGO DEJANJE V NEW YORKU

V nedeljo se je v palači ZN začel drugi del letošnjega zasedanja Generalne skupščine, ki so ga prekinili zaradi božičnih počitnic. Na dnevnem redu so: problem Angole, bodočnost ozemlja Ruanda Urundi, kubanska pritožba zoper ZDA, stanje v Britanski Gvajani in Južni Rodeziji in druga važna vprašanja.

SPORAZUM O PRENEHANJU SOVRAŽNOSTI

Francoske vojske in civilne oblasti v Alžiriji je obvestila francoska vlada, da bo morda v kratkem objavljen sporazum o prenehanju sovražnosti. V maroškem mestecu Mohamedija so bili takni stiki med francosko in začasno alžirsko vlado. Po istih virih sta obe strani dosegli načelen sporazum o prenehanju sovražnosti in samoopredelitve Alžirije.

SPOPAD NA MORJU

Neka nizozemska patrolna ladja je napadla v bližini Zahodnega Irana indonezijski torpedni čoln. Na indonezijskem čolnu je

po tem spopadu izbruhnil požar. Indonezijska vlada je potrdila, da so nizozemske patrolne ladje potopile indonezijski patrolni čoln. Predsednik Indonezije Sukarno je imel po tem spopadu posvet z indonezijskimi vojaškimi voditelji.

Levičarske stranke so obvestile indonezijsko vlado, da imajo že priglasihih 10.000 prostovoljcev za osvoboditev Zah. Irana.

GIZENGA SE VEDNO V STANLEYVILLE

Premier osrednje kongoške vlade Adula je sklical izredno sejo vlade, na kateri bi obravnavali »primer Gizenga«. To vprašanje so sprožili po dvodnevnih neredih, ki so bili v Stanleyville. Neki predstavnik vlade je izjavil, da proučuje možnost, da bi Gizengoz zaprl, ne da bi mu odvzeli parlamentarno imuniteto.

TRIZE PRINCI V ZENEVI

V Zenevo so dopotovali trije laoski principi, ki se nameravajo sestati, da bi dosegli sporazum o začasnih laoski vladi.

POGAJANJA V PARIZU

V Parizu so se nadaljevala pogajanja o vojaškem oporišču v Bizerti. Tunizijsko delegacijo vodi Ladgamon, francosko delegacijo pa zunanji minister Couve de Mourville. Voditelj tunizijske delegacije je obrambni minister v tunizijski vladi.

DEMONSTRACIJE V SIRIJI

V Damasku je prišlo do študentskih in delavskih demonstracij zaradi sklepa vlade, da bo vrnila nacionalizirane banke bivšim lastnikom.

O gradnji izobraževalnega centra v Podvinu

Radovljica - Na zadnji redni seji predsedstva Občinskega sindikalnega sveta Radovljica go največ govorili o zaključku gradbenih del pri izobraževalnem centru v Podvinu. Center naj bi bil

dograjen do 1. maja tega leta, vendar za dovršitev del še niso zagotovljena potrebna finančna sredstva. Potreben denar bodo investitorji skušali zagotoviti v posameznih gospodarskih organizacijah. Predsedstvo je med drugim sklenilo priporočiti Okrajnemu sindikalnemu svetu Kranj, da naj bi izobraževalni center po dograditvi upravljal poseben odbor, ki bi ga sestavljali člani občinskih sindikalnih svetov z območja kranjskega okraja.

Na omenjeni seji so se tudi domlenili, da bodo za začetek priložnega meseca sklicali plenum občinskega sindikalnega sveta, na katerem bodo pregledali poslovanje posameznih gospodarskih organizacij v letu 1961 in zadolžili sekretariat, da pripravi program dela za skupno sejo izvršnih odborov sindikalnih podružnic in članov OŠS.

UMRL JE MAKS GRILC

JESENICE, 16. januarja - Za posledicami srčne kapi je danes na Jesenicah umrl prvoborec in nosilec spomenice iz leta 1941 in več odlikovanj MAKS GRILC. Partizanom se je pridružil že prve mesece upora proti okupatorju in je bil v Cankarjevem bataljonu. Sodeloval je v bojih v Poljanski dolini in v znameniti dražgowski bitki.

Maks Grilc je bil rojen 1908. leta v Ribnem pri Bledu v zelo siromašni družini, zadnja leta pa je živel v Kranjski gori in se je pred dvema mesecema preselil na Jesenice. Zaposlen je bil v Zelezarni. Pogreb nepozabnega tovariša bo v četrtek, 18. januarja.

VII. mednarodni sejem „MODA 1962“ in razstavljalci z Gorenjske

Preteklo soboto so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli VII. mednarodni sejem »Moda 1962«. Za letošnji sejem je značilno, da se ga je udeležilo neprimerno več razstavljalcev iz republik izven Slovenije kot vsa leta doslej, dokaj dobro pa so na sejmju zastopane tudi nekatere tvrdke iz inozemstva, ki razstavljaljo predvsem strojno opremo za modernizacijo tekstilne in usnjarske industrije.

Naj kot pomembno letošnje privedite iz tradicionalne privedite omenim majhno razstavo otroške konfekcije in obutve, ki jo je pripravil Zavod za napredek gospodinjstva Ljubljana skupaj s stalno komisijo »Družina in gospodinjstvo«. Na tej razstavi je na enostaven in pregleden način prikazano, kakšna naj bi bila lepota in praktična oblačila za otroke v različnih starostih. Nekatere dele oblačil - potrebne za razstavo -

vo - so morali vzeti iz uvoza, ker jih naša podjetja ne izdelujejo. Prav zanimivo je, da je označena »uvoz« največkrat pri prav enostavnih majicah, preprostih krilicah ali jopicah. Naša konfekcijska podjetja so torej sposobna narediti vse vrste otroške konfekcije, ker pa je na tržišču take konfekcije še veliko premalo, jim ni treba pomisliti na vse vrste artiklov, da bi z njimi res lahko obkeli naše otroke »od glave do peta«.

Tudi na letošnjem modnem sejmju je dano vidno mesto konfekciji, ki vse bolj in bolj postaja nujnost našega časa. Sejem nudi lepo priložnost za to, da potrošniki ocenijo razstavljeno konfekcijo in tako pomagajo pri pravilnem razvoju te tako pomembne veje tekstilne industrije.

Na sejmju »MODA 1962« sodeluje skupaj 122 razstavljalcev: 102 domačih in 20 tujih. Največ razstavljalcev razstavlja konfekcijo (42), sledijo proizvajalci metrskega blaga (33), razstavljalci čevljev (24) in razstavljalci strojne opreme in barv.

Med razstavljalci je tudi 10 gorenjskih gospodarskih organizacij. Ne bi bilo mogoče trditi, da so izdelki gorenjskih tovarn na sejmju deležni kakšne posebne pozornosti, saj so se kar porazgubili med množico razstavljalcev, ki so se na splošno zelo potrudili in prispevali za sejem svoje najboljše izdelke in jih tudi kar se da lepo in vidno razstavili. Toda, če nam naša tekstilna industrija ni pripravila nič bistvenega novega, nas kar razveseli pogled na razstavljene modele čevljev tovarne »Peko« pa tudi tovarne »Planika«, ki je skupaj s svojimi koooperanti poskrbela letos za vrsto primernih otroških čevljev. - M. S.

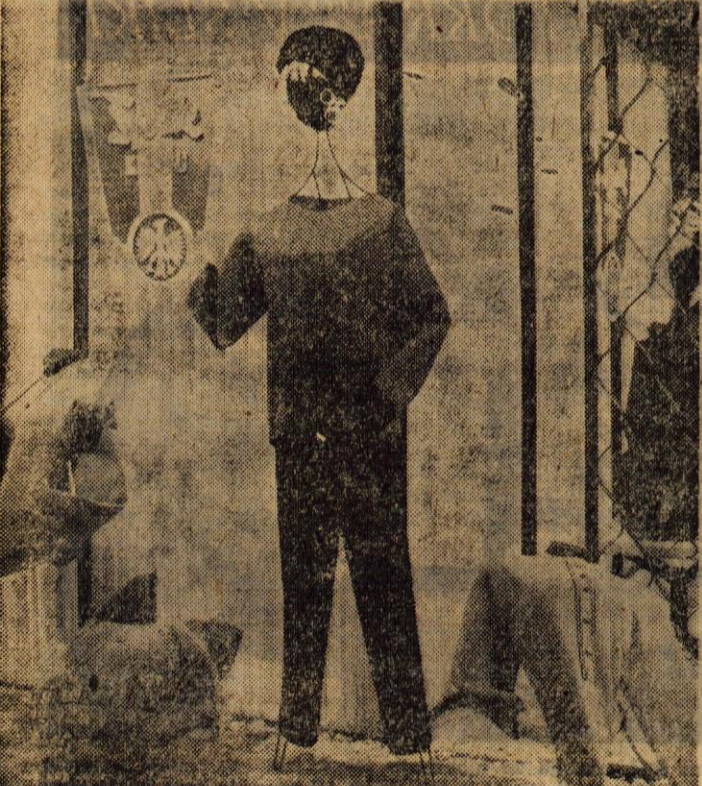
GLAS BRALCEV

POTROŠNIK prosi za odgovor V Ljubljanskem dnevniku (dne 7. januarja 1962) sem pod naslovom »Zamenjani klobuk« bral, kako je L. S. iz Ljubljane zamenjal premajhen klobuk, ki mu ga je prinesel dedek Mraz. Ker v Modni hiši, kjer ga je kupil, niso imeli več enakih, je prodajalka sama preskrbela za zamenjavo v drugem trgovskem podjetju. Tudi sam sem imel podoben primer reklamacije, a žal nisem doživel take ustrežljivosti kot L. S.

V Trgovskem podjetju MODA - poslovalnica GALANTERJA v Kranju sem 12. decembra 1961 kupil žensko ročno uro in jo čez 10 dni poklonil kot darilo za rojstni dan. Ob nakupu sem dobil garantni list za dobo enega leta. Ni mi bilo prijetno, ko mi je prejemnik čez dva dni povedal, da ura ne gre točno. V poznejših treh dneh sem ugotovil, da je v tem času prehitela 10 minut. Nesel sem jo nazaj v poslovalnico in prosil, če jo lahko zamenjajo za enako. Prodajalka je zamenjavo odklonila in pristavila, naj jo pošljem v enega izmed servisov v Beograd, Sarajevo, Skopje, Split ali Zagreb. Ker s tem odgovorom nisem bil zadovoljen, sem prosil, če bi lahko govoril s poslovojem. Šla ga je poldicat, vendar se je vrnila sama, ker se mu ni zdelo toliko po-

mebno, da bi stopil nekaj korakov iz sosednjega prostora na razgovor s potrošnikom. Zato sem bil toliko predrzen in sem stopil do njega ter mu povedal, kaj želim. Med tistem časom si je oblačilni povsni in brezbržno odgovoril isto kot prodajalka: »Pošljite jo na servis!« Ko sem ugovarjal, da sem blago kupil kot kvalitetno in kot takega tudi plačal in kdo naj nosi naknadne stroške, mi je odgovoril: »Pošljite jo po povzetju!« Ko sem videl, da je sprt s položajem poslovoje socialistične trgovine, sem odšel. Uro sem dal k urarju in popravilo plačal. Zelen bi pa odgovor na naslednje vprašanje:

Ali mora res potrošnik, ki je v dobri veri kupil prvorazredno blago in kot tako tudi plačal, o čemer imam zagotovilo - garantni list, in ki je pozneje ugotovil, da blago ni tako, nositi dodatne stroške sam in sam skrbeti, da kupljeno blago doseže isto kvaliteto, ki bi jo moralo imeti? Zdi se mi, da takega nerazumevanja do potrošnika nimajo niti trgovci v kapitalističnih deželah, ki jim je edini cilj dobiček. Enaki in slinči primeri v naših trgovinah niso redki, kar lahko beremo v dnevnem časopisju, ko potrošniki na tak ali drugač način izražajo svoje nezadovoljstvo. - Franc Kovač

Na sliki: Razstavni prostor tovarne »Spik« iz Kranja

Jeseniški KOVINAR

Po enoletnem tekmovanju Razdelili so nagrade

Jesenice (M. Z.) - Preteklo nedeljo je Občinski odbor Socialistične zveze na Jesenicah zaključil s tridnevним seminarjem za predsednike in tajnike krajevnih odborov SZDL v jeseniški občini in za člane Izvršnega odbora Občinskega odbora SZDL Jesenice.

Udeležence seminarja so seznanili tudi z rezultati tekmovanja med krajevnimi odbori v jeseniški občini, ki je trajalo skozi vse lantsko leto.

Ocenjevanje dela krajevnih odborov Socialistične zveze v jeseniški komuni je bilo zelo težavno in za posebna komisija imela zato zelo težavno nalogo. Vendar jo je uspešno opravila.

Prvo mesto je na splošno praselečenje vseh osvojitelj Krajevnih odborov Podmežaklja na Jesenicah in zato prejel tudi za nagrado televizijski sprejemnik. Drugo mesto je pripadlo Krajevni odboru terena na Plavž prav tako na Jesenicah, ki je prejel za nagrado pisalni

stroj in tretje mesto je dobil Krajevni odbor Hrušica, ki je prejel za nagrado radijski sprejemnik.

Predsednik krajevnega odbora SZDL terena Podmežaklja Toneta Mraka smo našli v družbi tovaršev, ki so v bodočem klubskem prostoru montirali televizijski sprejemnik. O uspehu je dejal tole: »Nismo pričakovali, da bomo dobili najvišjo nagrado. Televizijskega sprejemnika smo veselili vsi in menimo, da je bilo tekmovanje za vse krajevne odbore SZDL zelo koristno. Razpisane nagrade so nam dale spodbudo, da smo še z večjo voljo prišli za delo. Povem naj, da smo v okviru tega tekmovanja zgradili s prostovoljnimi delom dve otroški igrišči na našem terenu, razen tega smo organizirali še vrsto drugih političnih aktiv. Televizijski sprejemnik bo v našem novem klubu, ki si ga bomo uredili prav te dni. Zlasti bo to privlačno za mladino, ki se bo ob televizorja, upam, prav rada zbirala.«

Obisk v jeseniškem Avtoservisu

Dve novi medkrajevni progi

IZ MAJHNEGA AVTOSERVISNEGA PODJETJA, KI JE V ZACETKU DELALO LE DROBNE USLUGE PREDVSEM V LOKALNEM PROMETU Z DOKAJ SLABIM PREVOZNIH PARKOM, SE JE DANES RAZVILO NA JESENICAH ZE MOCNO AVTO-PREVOZNIŠKO PODJETJE »AVTOSERVIS«. TO POTRjujejo TUDI STEVILKE II AVTOSUSOV (OD TEGA LANI IN LETOS 7 NOVIH) IN 17 TOVORNIH AVTOMOBILOV. BRUTO PROMET PA SE JE OD 117 MILIJONOV DINARJEV V 1960 LETU DVIGNIL NA 165 MILIJONOV DINARJEV V LANSKEM LETU.

V jeseniškem Avtoservisu težijo za tem, da bi svoj prevoznik park kar najbolj tipizirali, in sicer, da bi imeli le vozila domačih tovarn FAP in TAM. Menijo, da je na ta način tudi precej lažje dobiti rezervne dele, če se to ali ono vozilo pokvari. Jeseniški »Avtoservis« opravlja usluge izključno za potrebe komune, bodisi v tovarnem ali potniškem prometu.

Z nabavo novih avtobusov je podjetje uvedlo tudi nekaj medkrajevnih avtobusnih prog, in sicer dopoldansko progo iz Kranjske gore v Ljubljano. Avtobus na te progi ustavi samo na postajah na Jesenicah, Radovljici in Kranju. S tem so omogočili prebival-

cem jeseniške komune kar najudobnejše in najhitreje potovanje do Ljubljane. Avtobus ima odhod iz Kranjske gore ob 7.20 uri s prihodom ob 9.15 uri v Ljubljano. Isti avtobus odpelje nazaj proti Kranjski gori ob 9.35 uri. Druga proga pa je popoldanska z odhodom z Jesenic ob 16.25 uri in s prihodom v Ljubljano ob 18. uri. Isti avtobus se vrača iz Ljubljane ob 20.45 uri s prihodom na Jesenice ob 22. uri. Ta avtobus ima predvsem ob povratku to prednost,

ker pelje tudi skozi Begunje in druge okoliške kraje.

Razen tega je podjetje uvedlo tudi delavsko progo Jesenice-Kranjska gora in sicer trikrat na dan. Razumljivo je, da je podjetje v zadnjem času še bolj izpopolnilo mestni avtobusni promet in druge manjše lokalne proge. »Avtoservis« teži, da bi še najmanj dvakrat na dan povezal Kranjsko goro z Ljubljano, in sicer od tega z eno hitro progo. Kot so nam povedali v podjetju, nameravajo za mestni potniški promet v najkrajšem času nabaviti še dva udobna avtobusa.

Podjetje si je zgradilo tudi nove garaže in upravne prostore. Skoraj vse to so si napravili iz lastnih sredstev, le pri nakupu nekaterih avtomobilov so najeli kredit in se tu so sodelovali vsaj s 30 odstotki lastnih sredstev. M. Zivkovič

Jeseniški drobiž

Perspektive društva izumiteljev in iznajditeljev. - Za novatorje in racionalizatorje postaja Društvo izumiteljev in izumiteljev na Jesenicah zadnje čase zelo pomembno. Nad 600 avtorjev ima v Zvezarni Jesenice registriranih nad 1500 tehničnih izboljšav. Vsi avtorji teh izboljšav se bodo v kratkem vključili v društvo, zakaj nov tipski pravilnik jim obeta boljše reševanje celotne dejavnosti tehničnih izboljšav, to je nagrajevanje, prenašanje racionalizacije na druga podjetja itd.

Sanktaži odpotovali v Avstrijo - Pretekli četrtek je odpotovala v Jesenic mladinska in članska ekipa sankaskega kluba Jesenic, ki je nastopila na mednarodnih sankaskih tekmah v Imstu v Avstriji. Jeseniško ekipo sestavljajo: Alojz Celušina, Miha Dečman, Danil Klemenc, Maks Klinar, Franc Pšenica, Julij in Milan Ulčar, Jože Velikonja, Zdenko Vesel in Stane Horvat, mladinsko pa Franc Bindar, Janez König, Drago Košir in Franc Noč.

Kranjski GLAS

Letovanje bo prijetno

Kaj obeta medmestna izmenjava otrok

Pretekli teden se je v Kranju sestala komisija za izmenjavo otrok pri ObO SZDL Kranj. Pogovorili so se o medmestni izmenjavi otrok v letošnjih letnih počitnicah.

Pred časom so na sestanku predstavnikov sodelujočih mest v Polju sicer odločili, da bo letošnje letovanje otrok doživelo nekatere spremembe. Otroke bi sicer izmenjavali tudi v prihodnje, vendar s to razliko, da jih bodo izročali v varstvo posameznim družinam. Občinska odbora SZDL Zagreb in Zemun pa imata za takšno obliko letovanja pomisleke. Težava je v tem, da lahko prejmejo otroke v varstvo le družine, ki imajo urejene stanovanjske in družinske razmere. Po drugi strani pa bi bile take družine zelo obremenjene, saj bi morale skrbeti za zaupane jim otroke. Takšna obveznost je toliko večja v mestih z gostim prometom, ker potrebuje otrok na ulici nadzorstvo. Se bolj košljivo pa je puščati otroke brez nadzorstva na kopanje. To pa je tudi glavni razlog, da bodo tudi v letošnjih počitnicah ohranili enako obliko letovanja kot lani.

Za razliko od lani (starostna doba od 7 do 15 let) pa bo letošnja starostna doba otrok od 12 do 15 let. Mlajši otroci se namreč počutijo osamljene in zapostavljene. Sleherno skupino naj bi tvorilo pol deklice in pol dečkov - vsega skupaj 40 otrok.

Ob tej priložnosti je komisija za izmenjavo otrok obravnavala tudi razne pomanjkljivosti, ki so jih zabeležila lantska letovanja. - Gre predvsem za način prehrane posameznih skupin, za organizacijo izletov, za razne higienske ukrepe itd. Komisija je sestavila tudi obširen program, ki bo napravil letovanje še bolj privlačno. V načrtu so trije daljši izleti z avtobusi, pet krajših izletov, kopanje, obisk kinematografskih predstav, kulturnih in športnih prireditvev, športno izživljanje, taborni ogenj s kulturnim sporedom in še kaj. - Nobena od dveh torek ni, da se otrokom, ki bodo vključeni v to letovanje, obetajo prijetne počitnice.

Odprto pa je ostalo vprašanje letovanja otrok iz kranjske občine v mestu La Clotat v Franciji. O tem se bo pogovorila komisija za izmenjavo otrok še ta mesec. - S.

Vse polno za šolske počitnice

Rateče, 16. januarja - Danes prispelo na šolske počitnice v Rateče 96 gimnazijalcev z Reke in 33 dijakov pedagoške šole iz Varaždina. 18. januarja pričakujejo še okoli 24 gimnazijalcev iz Varaždina in 21. januarja okoli 80 srednješolske mladine iz Ljubljane. Vsi, ki bodo prišli v Rateče in Planico, bodo stanovali v gostinskih podjetjih, po privatnih sobah in v osnovni šoli.

Šolski odbori, kje ste?

O šolskih odbori in njihovem delu je v zadnjem času veliko slišati. Kot družbeni organi šol imajo pomembne naloge in od njihove dejavnosti je nemalokrat v veliki meri odvisno dogajanje v šoli. Tam, kjer so se člani odborov zavzeli za svoje delo, so ti družbeni organi v veliko pomoč vodstvu šole in šolskemu kolektivu. Učno-vzgojni uspeh kakor tudi uspeh šole je v veliki meri odvisen od pravičnega sodelovanja šolskega odbora z drugimi organi šole.

Kljub vrsti pomembnih nalog, ki jih imajo šolski odbori, in kljub temu, da so se po mnogih šolah v letih svojega obstoja šolski odbori tako uveljavili, da si delo šole brez njihove dejavnosti ne moremo več zamisliti, pa je moral Svet za šolstvo, kulturo in prosveto ter tesno vzgojo in

šport pri Občinskem ljudskem odboru Radovljica ugotoviti, da pri mnogih šolah v radovljiški komuni šolski odbori ne delajo dobro ali pa sploh ne delajo. Tako je svet za šolstvo priporočil šolskim odborom pri šolah v Bohinjski Beli, v Gorjah, Lescah, v Lipnici in na Koprivniku, da naj izboljšajo odnose med šolo in šol-

sedaj v šolah toliko problemov (pri katerih bi morali sodelovati), kolikor jih doslej še ni bilo. Tako je njihovo sodelovanje potrebno pri sestavljanju pravilnikov o osebnih dohodkih, pri izdelavi pravilnika šole, pri sistemizaciji delovnih mest, pri sestavi finančnega načrta šole itd.

Svet za šolstvo je glede na svo-

Radovljiška KOMUNA

škim odborom in tako omogočijo, da bodo lahko vložili večji trud v nadaljnji razvoj in uspeh šole.

Svet je po podatkih - zbranih po dostavljenih zapisnikih šolskih odborov - lahko zaključil, da 13 šolskih odborov v letošnjem šolskem letu sploh še ni imelo sej, kar seveda ne more biti dokaz kakršnekoli aktivnosti. Tako se niso sestali člani šolskih odborov pri varnostnovzgojni ustanovi na Bledu, pri osnovnih šolah v Begunjah, na Ovsicah, na Bledu, v Zasipu, v Ribnem, na Koprivniku, v Nomnju, v Stari Fužini in na Gorjušah ter v Vajenski šoli v Radovljici, v Kmetijsko-živinorejski šoli v Poljčah in v Gostinskem centru na Bledu.

Delo šolskih odborov bo brez dvoma treba poživiti, saj je prav

je ugotovitev priporočil vsem šolam, naj najkasneje do konca tega meseca skličejo seje šolskih odborov, na katerih naj razpravljajo o najvažnejših problemih šol. Ljudski odbor in ostale organizacije, ki imenujejo člane v šolske odbore, bodo v prihodnje morale res izbirati le take člane, ki bodo sposobni prevzeti in opravljati tako odgovorne naloge, kot jih zakon o šolstvu postavlja pred šolske odbore.

Služba socialnega varstva v radovljiški občini

Lepo sodelovanje s patronažnimi sestrami

Po številu invalidov takoj za kranjsko občino

V radovljiški komuni je - prav tako kot povsod drugod - še veliko nerešenih problemov s področja socialnega varstva. Uslužbenici, ki delajo na oddelku za družbene službe pri ObLO v Radovljici in pri izpostavi v Bohinjski Bistrici in na Bledu ter se ukvarjajo s problemi socialnega varstva, imajo polne roke dela že samo s potrebno administracijo. Zato jim zelo primanjkuje časa za delo na terenu, ki je osnovni

Dramska sekcija prva na vrsti

Srednja vas - Pretekli četrtek so na pobudo aktivna LMS Srednja vas mladinci ustanovili dramsko sekcijo. To je prva sekcija v aktivu. V prihodnje jih mislijo ustanoviti še več. Uvodno besedo ob ustanovitvi sekcije je imel predsednik aktivna LMS Srednja vas Martin Odar. Obrazil je, kakšne naj bi bile naloge te sekcije. O pomenu kulturne dejavnosti in o potrebah vzgajanja vaške mladine je govoril Lojze Pušl, ki bo začasno prevzel režisersko delo. »Zaželeno bi bilo«, je poudaril, »da bi se mladina prenehala dolgočasiti po zakajenih gostilnah na vaši, temveč naj bi našla svoje zatočišče v kulturni dejavnosti in v športu.« Za predsednika dramske sekcije so mladinci izvolili Antona Zupanca, ki bo poskrbel, da bodo igralci takoj začeli z delom.

Včeraj, 16. januarja, zvečer je bila v Prešernovem gledališču v Kranju premiera A. S. Makarenka Pedagoška pesnitev, ki je v dramatisaciji M. Stehlika dobila naslov »Začenjamo živeti«. Delo je v režiji Lacija Cigoja naštudiral »Oder mladine«, ki deluje v okviru Prešernovega gledališča, sceno pa je zamislil Saša Kump. To je bila druga uprizoritev, ki jo je pripravila ta gledališka družina. Kaže, da si je mladi rod pri Prešernovem gledališču začel pridobivati med ljubitelji gledališke umetnosti naklonjenost in simpatije

Ur edili bodo lokalno cesto

Pretekli teden je posebna komisija Krajevnega odbora Zabnica pregledala teren in določila lokacijo za ureditev lokalne ceste, ki bo vodila iz Zabnice preko Sorškega polja do železniške postaje na Trati pri Skofji Loki. Cesta je potrebna zato, ker je Zabnica z okoliškimi vasi vezana na tovarni železniški promet preko železniške postaje na Trati. Da z vprežnimi vozili ne bi ovirali prometa na cesti II. reda in da so za več kilometrov skrajšali pot do postaje, so že sedaj uporabljali bližnjico preko Sorškega polja. Vse to pa je narekovalo, da bodo končno kolovoz razširili in utrdili in ga tako usposobili za lokalni promet. Nova cesta bo nedvomno koristila tudi kmetijskim strojem in mehanizaciji pri dostopu do obdelovalnih površin. Cesto bodo začeli urejati brž ko bo vreme ugodno. Domnevajo, da bo končana, ko se bodo začela glavna poljska dela.

Osvojili so poslušalce

Koncert gojencev glasbene šole Kranj

V ponedeljek, 15. januarja, ob 19. uri je bil v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju koncert gojencev Glasbene šole Kranj. Tokratni glasbeni dogodek je znova potrdil, da so si mladi glasbeniki pridobili med kranjskim občinstvom precej prijateljev, ki zavzeto spremljajo njihovo delo in napredek. Koncert je zabeležil presenetljivo lep obisk.

Urška Anzelc in posebno Marjan Seliškar so pokazali presenetljivo tehnično dognanost in muzikalnost. Z lepim tonom in dobro tehniko so muzicirali tudi violinist Jože Velušček, Zlatko Pavlica in Zdenka Tomažin. Podobno bi ocenil tudi čelista Branka Markiča in Unčasa Grosa.

Največ obetajoča privlačnost večera je bil nastop 30-članskega godalnega orkestra in solistov, ki tudi tokrat niso poslušalcev razočarali. Pravo navdušenje pa je izzval nastop pevke Rine Brun, ki je izvajala Hádlov Largo ob spremljavi godalnega orkestra. Tudi pianisti niso razočarali. Gojenci Arne Mavčič, Elčka Renko,

Zatišje na Bledu

Bled - Takoj po noveletnih praznikih, ko je bilo po blejskih hotelih precej gostov, je zavladala na Bledu prava »mrtva sezona«. Ta je še posebno občutna letos, ko so snežne razmere na Bledu in v najbližji okolici za zimski šport povsem neprimerne. Nekatero manjše skupine inozemskih gostov, ki so si že preteklo jesen rezervirale v hotelih mesta za zimsko sezono, so sedaj rezervacije odpovedale.

Kot vsi krožki na osnovni šoli v Bohinjski Bistrici je tudi prometni krožek zelo delaven. - Na sliki, ki so jo izdelali člani foto-krožka, vidimo mlade prometnike, ki odgovarjajo na vprašanja predstavnikov republiških prometnih organov in gorenjskih prevozniških podjetij pred maketo, ki so jo sami izdelali. Ob tej priliki so člani krožka prejeli tudi zasluženo nagrado 20 tisoč dinarjev. Na vprašanja komisije so člani krožka zelo dobro odgovarjali, zato upajo, da se bodo v tekmovanju, ki bo letos razpisano med prometnimi krožki v Sloveniji, lahko potegovali za prvo nagrado - moped

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam prašiča. Drulovka 32 152
 Prodajam motorno kolo NSU - Maksi. Planina 30 153
 Sivalni stroj, popolnoma nov, ameriški, prodajam. Naslov v oglasnem oddelku 154
 Prodajam 3 m² suhih plohov in 1 m² 25 mm desk. Naslov v oglasnem oddelku 155

kupim

Kupim kobilce, do 3 leta staro. Jože Kvas, Zalog 42, Cerklje 158

ostalo

Ugodno dam v najem manjše posestvo na ravnini ob cesti in blizu industrije. Naslov v oglasnem oddelku 157
 Iakojšnje zaposlitev dobi žensk, ki je spretna v strojnem in ročnem šivanju, ali se želi tega priučiti. Jenko, dežnikar, Kranj 158
 Na medicinski fakulteti - oddelek za stomatologijo, je diplomiral Dr. Franci Porenta z Brega. Iskreno čestita Lojze 159
 Iščem sobo ali grem k starejši ženski za sestanovalko. Naslov v oglasnem oddelku 160
 Iščem inštruktorja matematike za zadnji razred osemletke. Naslov v oglasnem oddelku 161
 Obveščamo prebivalstvo Kranja in okolice, da pedikiramo vsako tretjo nedeljo v mesecu, neprekinjeno. Cesta Staneta Zagarja 40, Kranj 162
 Prodajam moped »Simson« s prevoženimi 6.000 km, za 50.000 din. Ogled iz prijaznosti pri mehaniku Nahtigalu na Sejnišču 115

objave

Horukulturno društvo Gorenjske vabi na III. občni zbor društva, ki bo v četrtek, dne 18. 1. 1962 ob 19. uri v prostorih Sindikalnega doma - koncertna dvorana.

Pred občnim zborom bo predavanje: ZANIMIVI VTISI IZ ANGLIJE. Predaval bo ing. Miha Ogrin. Predavanje bo spremljano z barvnimi diapozitivi.

Povabite tudi znanca, ki še niso člani društva.

Upravni odbor

Pri Občinskem ljudskem odboru Skofja Loka so v hrambi naslednja najdena dvokolesa:

1. Moško kolo znamke »Rog«, črne barve, štev. ogrodja 000190.
2. Moško kolo znamke »Partizan«, štev. ogrodja 42157, črne barve.
3. Moško kolo znamke »Rog Turing«, štev. ogrodja 91502, zelene barve.
4. Moško kolo neugotovljene znamke, štev. ogrodja 107172, črne barve.

Pozivamo lastnike, da kolesa dvignejo najpozneje v enem letu po objavi, ker po preteku tega roka postanejo last SLP.

Občinski ljudski odbor Skofja Loka

kino

17. januarja - SREDA
 »Center« - francoski VV film OČI LJUBEZNI ob 16., 18. in 20. uri
 »Storžič« - premiera poljskega filma MATI IVANA ANGELSKA ob 16., 18. in 20. uri, francoski VV film OČI LJUBEZNI matineja ob 10. uri

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega ljubega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta in strica

FRANCA VEHOVCA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje in podarili vence. Posebna zahvala dr. Martinu Cerku in tov. Finžgarju za poslovilne besede, vsem pevcem in duhovnikom ter dobri sosedji Marjanci za vso pomoč, kakor vsem ostalim, ki so ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.

Zena Ančka ter družina Vehovec, Dolenc, Švarc in ostalo sorodstvo

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Letošnje prvenstvo Gorenjske naj bo

MANIFESTACIJA smučarskega športa

V Bohinju alpske discipline, v Planici skoki - Prvič tudi okrajno prvenstvo za pionirje in pionirke - Teki šele 4 februarja

Prihodno nedeljo, 21. februarja, bo odbor za smučanje pri Okrajni zvezi za telesno kulturo Kranj izvedel letošnje prvenstvo Gorenjske v veleslalomu in skokih, medtem ko je prvenstvo v tekih, ki bi moralo biti to nedeljo v Mojstrani, preloženo za 4. februar. — Alpski smučarji se bodo zbrali v Bohinju, skakalci pa v dolni pod Poncami — v Planici. Posebnost letošnjega okrajnega prvenstva je v tem, da bodo prvič organizirali v okviru tega vsakoletnega najpomembnejšega domačega gorenjskega tekmovanja tudi prvenstvo za pionirje in pionirke.

Letos lahko pričakujemo na prvenstvu večjo udeležbo kot kdajkoli prej. Komaj 200 nastopajočih v prejšnjih letih je res skromna številka za zibelko jugoslovanskega zimskega športa. Letošnje prvenstvo bi moralo praktično zajeti vse smučarje z Gorenjske, ki trenirajo, in naj bi pokazalo pravo dejavnost gorenjskih smučarskih klubov in društev, hkrati pa naj bi bilo tudi nekako tekmovanje med društvi po številu nastopajočih v posameznih disciplinah. Prav bi bilo, da bi enkrat res vsi pokazali, da je smučanje šport številka ena na Gorenjskem ne le zaradi kvalitete, temveč tudi zaradi množičnosti.

SKAKALCI V PLANICI

Prvenstvo v skokih bo v Planici, in sicer v organizaciji SK Rateče-Planica. Člani in mladinci bodo tekmovali na 50-metrski skakalnici. Začetek tekmovanja bo ob 10.30.

Vse kaže, da je odločitev, da naj tudi mladinci tekmujejo na 50-metrski skakalnici, pomanjkljiva. Muhasta zima je marsikomu preprečila treninge (tudi članom), zato bi bilo bolj priporočljivo, če bi se mladinci srečali na 35-metrski skakalnici. Za nastop na 50-metrski bi bilo prav gotovo manj kandidatov kot na 35-metrski. Predlog je vsekakor premisleka vreden.

V BOHINJU ZBOR ALPINECV

Prvenstvo v veleslalomu bo v Bohinju in bo kvalitetno nekoli-

ko okrajno, ker bodo takrat nekateri naši najboljši tekmovalci in tekmovalke še v Avstriji na pomembnih mednarodnih tekmovanjih. — Pričetek tekmovanja bo ob 10.30, in sicer bodo startali člani, članice, mladinci, mladinke, pionirji in pionirke.

J. Javornik

Smučarske šole med počitnicami

Tudi letos bodo na Gorenjskem smučarske šole, ki jih bodo organizirali v posameznih krajih smučarski klubi ali društva Partizan. Finančno bodo te šole podprle občinske zveze za telesno kulturo. V Kranjski občini bodo te šole v Kranju, Zalnici, Naklem, Besnici in Senčurju. V Kranju bo organiziral smučarske šole SK Triglav; pouk se bo začel v ponedeljek, 22. januarja, in bo trajal do 26. januarja. Ti tečaji osnovne šole smučanja bodo dopoldne in popoldne v Torklji, v Bauhenku (Gorenja Sava) in na Očanovem travniku na Primskovem. Razen vadbe osnov smučanja pa bodo tudi tečajji v teh dneh za mlade skakalce, in sicer v Bauhenku in na Mali Rupi. — J.

Zvezni namiznoteniški turnir je bil za Janeza Terana

NAJVEČJI USPEH NA DOMAČIH TLEH

V nedeljo je bil v Ljubljani zaključen dvodnevni zvezni namiznoteniški turnir, ki se ga je udeležilo okoli 150 tekmovalcev iz vse Jugoslavije. Podobni turnirji so v zadnjih dveh letih precej pogosti, vendar bi lahko zapisali, da še na nobenem prej Kranjčanji niso dosegli tolikšnih uspehov kot tokrat. Med člani je osvojil prvo mesto državni reprezentant Janez Teran z enakim številom zmag kot Vojislav Marković, vendar z boljšo razliko v setih. Razen tega je Teran premagal svojega najbolj nevarnega tekmovalca Ljubljana Kerna (z njim je utrpel edini poraz), ki je zasedel tretje mesto. Tokratna zmaga je za Janeza Terana doslej največji uspeh na domačih tleh — prvič je bil zmagovalc na tako veliki prireditvi —

čepprav na turnirju niso nastopili tekmovalci Zagreba, ekipnega državnega prvaka. Razen Terana sta se v konkurenci članov dobro uveljavila še Tomc (deseti) in Jamskovec, ki se je tudi uvrstil med najboljših šestnajst tekmovalcev.

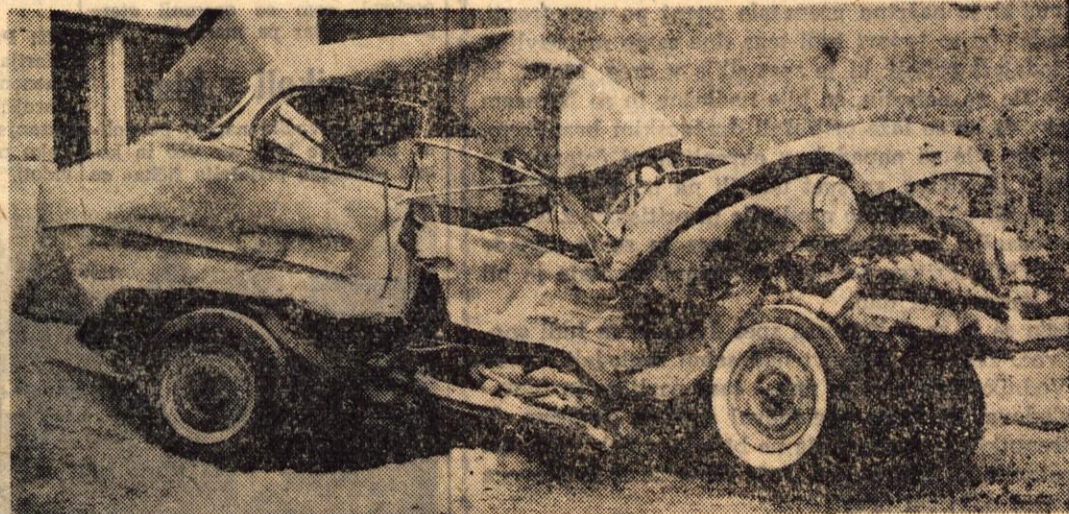
Katera bo zmagovalka med članicami, že dlje ni moč napovedati za noben turnir. Tako je bilo tudi tokrat. Republiška prvakinja — Kranjčanka Cadeževa — je bila dolgo v vodstvu, proti koncu pa je popustila in dovolila Ljubljanki Pirčevi, da je osvojila prvo mesto pred Plutovo (Kranj), ki je tokrat igrala precej zanesljiveje kot na nekaterih zadnjih prireditvah.

Najbolj zanimivo se je turnir

odvijal v konkurenci mladincev. V zaključno tekmovanje so se razen Staderja (Zenica) uvrstili trije najboljši iz Jugoslavije: Korpa (Senta), Vecko (Odred, Ljublj.) in Freljh (Kranj). Vsak od omenjenih treh je dosegel po dve zmagi in o vrstnem redu (ki je že zapisan so odločale stotine in tisočinke kolicnikov med danimi in prejetimi točkami).

Med mladinkami, kjer so imeli Kranjčani še pred nedavnim največ zastopnic v zaključnih tekmovanjih, so tudi tokrat ostali brez izkupička. Kljub temu pa lahko trdimo, da so Kranjčani v Ljubljani dosegli tolikšen uspeh, da jih moramo vse bolj smelo uvrščati med najbolj nevarne tekmece za letošnje državno ekipno prvenstvo.

Ni upošteval poledenele ceste

V ponedeljek, 15. januarja, ob 8.55 uri je prišlo na cesti I. reda med vasema Meja in Jeparca do hude prometne nesreče, ki pa se je na srečo končala brez smrtnih žrtve.

Voznik osebnega avtomobila LJ-91-92 Leon Hribar iz Ljubljane se je peljal iz Kranja proti Ljubljani. Nasproti mu je pripeljal tovornjak s prikolico SI-16-22, ki ga je upravljal Niko-

la Balija iz Siska. Tovornjak je last prevoznega podjetja »Slavijatrans« Sisak. Pred srečanjem s tovornjakom je začelo osebni avtomobil na poledenih cesti za- našati. Temu je bila kriva predvsem precejšnja hitrost, ki ni ustrezala pogojem na cesti. Ker se je voznik osebnega avtomobila zbal trčenja s tovornjakom, je začel zavirati, kar pa ni bilo posebno učinkovito. Avtomobil

je vrgel z desnega na levi cel cestišča, kjer je priletel z desnim bokom v prednji konec tovornjaka. Ob udarcu je osebni avto odbilo s ceste in ga pogrnalo v deblo drevesa. Voznik je dobil pri tem hud pretres možgan, razen tega pa si je zlomil roko nad kolcem. Škoda na osebnem avtomobilu znaša 1.200.000 dinarjev, na tovornjaku pa 200.000 dinarjev.

Mnogo novih nalog -

je rekel Ivo Bevc, delegat z Gorenjske na občnem zboru Zveze telesnovzgojnih društev Partizan

Preteklo nedeljo je bil v Ljubljani redni občni zbor Zveze Partizan Slovenije, ki se ga je z Gorenjske udeležilo 14 delegatov TVD Partizan. Med njimi je bil tudi predsednik TVD Partizan Visoko Ivan Bevc, s katerim smo po telefonu spregovorili nekaj besed.

Iz raznih poročil je bilo razvidno, da je bila razprava na občnem zboru navdve živahna. Zato nas zanima, o čem so razpravljali delegati z Gorenjske.

»Zelo smo pogrešili,« je začel pripovedovati tovariš Bevc, »ker nihče od Gorenjcev ni posegel v razpravo, čeprav bi iz dosedanjega dela na Gorenjskem na občnem zboru lahko povedali marsikaj koristnega za nadaljnje delo in seveda tudi nakazali probleme, ki ovirajo uspešnejšo dejavnost.«

»Kakšne nove spremembe je dal občni zbor Zveze Partizan?«

»Novih smernic in tudi konkre-

tnih nalog je precej. Odveč bi bilo vse naštevati. V osnovi pa gre za to, da je treba poiskati nove oblike dejavnosti, ki bodo bolj sproščene, kot so bile. Doslej smo se še vse preveč oprijemali nekaj zelo tepih zamisli Sokola, vendar pa je razumljivo, da je te ideje v praksi čas že prehitel. Nove oblike dela pa bodo posamezna TVD Partizan sama našla, saj morajo svoje dejavnost prilagoditi lokalnim potrebam.« — B. F.

Hans Werner Richter

Prišel se je film o Miškolinu. Ujetniki so se smejali. Od smeha so kar rjovel.

»Kaj bo z Gerlichom?« je dejal Boehmer.

»Najbrž pojde v kazensko taborišče.«

»Cemu v kazensko taborišče?«

»Danes dopoldne se je razkrinkal,« je dejal Guehler.

»Mir!« je zavpil neki ujetnik pred njima in se jezno obrnil.

»Kljub temu je storil marsikaj za taborišče,« je zašepetal Boehmer.

»Marsikaj dobrega in slabega najbrž in to v enakih meri. Kdo bi to razlikoval,« je dejal Guehler.

»Mir! Kaj klepetate!« je zakričal oni pred njima.

»Sranje, Zaprite gobec!« je nekdo dejal.

»Mir hočejo,« je dejal Guehler.

»Da,« je dejal Boehmer, »to se jim zdi najvažnejše.«

Dvorana se je zamažala od smeha.

»Smeha jim še ni zmanjkalo,« je dejal Boehmer.

XXX

Gledali so rakete, ki so se nad njimi vzpenjale proti mračnemu večernemu nebu.

»Zdaj bi si morali privoščiti te svinje!« je dejal Schmidt.

Sedeli so na stopnicah barake. Z ameriškega taborišča onkraj boveče žice je bilo slišati vihar

68 zmage. Na stražnih stolpih je bila podvojena straža. Strojnice so bile namerjene v taborišče. Guehler je pogledal Schmidta in dejal:

»Američani so pripravljene v vsak primer. Nočejo, da bi v taborišču prišlo do nemirov.«

»Kljub temu bi morali obračunati s temi svinjami!«

»Hočeš pred ameriško sodišče? Zdaj, ko je sranje za teboj?«

»Ne,« je dejal Schmidt, »seveda ne.«

»No, torej,« je dejal Guehler.

Schmidt je opazoval vojake, ki so pijani hodili onkraj boveče žice in prepevali.

»Halo, boys, the war is over,« je zaklical eden izmed njih.

Niso mu odgovorili.

»Človek, revolucije bi bilo treba, poštene revolucije,« je dejal Schmidt.

Guehler je z glavo namignil proti stolpom, kjer so stali stražarji.

»Preprečili bi jo,« je dejal. »Vse bi preprečili.«

»Preklete sranje,« je dejal Schmidt.

Vstal je in odšel po taboriščni cesti. Ulice so bile prazne in puste v napol jasni noči.

»Menda ne bodo storili kakšne neumnosti,« je dejal Boehmer.

Nad njimi so prasketale rakete. Iz vojaške barake je bilo slišati raskave zvoke jazza.

Boehmer je gledal rakete in dejal:

»Čuden občutek, če človek spada k onim, ki so dobili, in obenem k onim, ki so zgubili.«

»Preklete čuden občutek,« je dejal Guehler.

Spet so molčali. S kolodvora onstran športnega igrišča se je razlegel zvonček smeh neke ženske.

»Kako dolgo že nisem videl ženske.«

»Že celo večnost,« je dejal Boehmer.

Zenska je zavročala. Potem so slišali zategel, kokodakajoč smeh, ki se je razbilnil med barakami.

»Pijana je,« je dejal Guehler.

Vstali so in odšli vzdolž žične ograje. Nad taboriščem je ležala omamna tišina. Hodili so počasi, z rokami v žepih.

»You damned Nazis,« je dejal eden stražarjev. Stal je s strojnico na stolpu in se jim smejal. Molče so šli dalje.

»Zanje smo vsi nacisti,« je dejal Boehmer.

»Da,« je dejal Guehler. »Zanje smo mi vsi zgubili vojno, ti, jaz in nacisti, ki ležijo v barakah in bi nas radi videli na vešalih. Razlik sploh ne vidi.«

Daleč v nižini je odjeknil topovski strel. V taborišču je zabobnelo. Proti nebu je piskaje zletela raketa.

»Zmagovalna parada,« je dejal Boehmer.

Guehler je molčal. Raketa se je razletela in obsula noč z dežjem rumenih in rdečih kresnic.

»Tole sem si predstavljal drugače,« je spet prišel Guehler. »Na ta dan sem čakal dvanajst let. Sovražil sem jih, kakor kugo. Toda ta konec sem si predstavljal drugače. Obračunati smo hoteli z njimi. Slaviti smo hoteli zmago in se opiti od veselja. Zdaj pa slavijo oni tam zunaj, mi pa sedimo za bovečo žico.«

»Vesel bodi, da je vse minilo.«

»Upajmo, da je minilo. Ljubi bog, bilo je kot strašen sen.«

»Da,« je dejal Boehmer, »tako bi sanjal blaznež.«

Hodila sta med barakami. Naproti jima je prišel Konz.

»Pridita hitro,« je dejal. »Schmidt je prišel ukazovati.«

»Uredi to zadevo,« je dejal Boehmer.

»Na svidenje jutri.«

»Jutri se pričinja novo obdobje,« je dejal Boehmer.

Odšla sta proti svoji baraki. Konz je dejal:

»Kdaj neki se bomo vrnil domov?«

»Ne vem, nekaj časa utegne še trajati.«

Schmidt je sedel na postelji. Njegovi tovariši so stali okrog n'ega. Ostali so igrali karte ali ležali po posteljah in zrl predse.

»No,« je dejal, »ne počutite se najbolje, kaj? Zdaj boste rekli, da nikoli niste bili za to stvar,

kaj? Da, drugače piva, to vam povem. Če še kdo odpre gobec, mu razbijem nos.«

N'egovi tovariši so se zasmejali. Ostali so strmeči prede in molčali.

»No, Wilhelm, kaj misliš?« je dejal.

»Prav imaš,« je dejal eden prijateljev.

»Nič več ne boste tožarili, dragi moji, to vam povem.«

»Prenehaj, fakoj,« je zavpil nekdo in vstal na postelji.

»Prenehaj naj?« je zavpil Schmidt, »zdaj govorim jaz, razumeš? Zdaj sem jaz na vrsti, vi pa zaprite gobec!«

»Si morda ti zmagal? Takšen je, kakor da je on zmagal,« je spet dejal oni.

Schmidt je skočil s postelje, stekel k onemu in mu pomohil pod nos pest.

»Se besedico, pazi se, sama eno besedico še zni!« Oni je molčal. V baraki je bilo vse tiho. Kvartopirci so se obrnili in opazovali Schmidta. Vsi so ga gledali.

»Zdaj smo mi na vrsti, razumete? Da boste vedeli!«

»Tale je znorel,« je dejal eden kvartopircov. Guehler je spjel k Schmidtu.

»Pridi,« je dejal, »tako jih ne boš prepričal.« Schmidt se je obrnil in ga jezno pogledal.

»L'ubi bog,« je zavpil, »končno jim je treba povedati, kar jim gre.«

»Da, da,« je dejal Guehler, »morda jim ne bo škodilo.«

Sedla sta na Schmidtovo posteljo.

»Grand,« je dejal eden kvartopircov, »s četvorke.«

»Prav imaš,« je šepetal Guehler. »Vendar to ne gre kar zlahka. Če boš koga izmed njih pretegel, te bodo Američani zaprli in domov se boš vrnil šele čez nekaj let.«

»Prav vseeno mi je.«

»Opusti to misel,« je dejal Guehler, »ne splača se. Američani nas strazijo s strojnici in bi te likvidirali. Nima smisla.«

Schmidt je legel v posteljo.

GANBARJEVCI

»... Tega dne je prišla k nam nova mitraljezka trojka, ki jo je vodil Pavle Inglič. Začelo se je že z dnem. Da bi se zavarovali, so v naša majhna okna postavili vreče s koruzo. Granate so udarile okoli pol devetih, a tudi mitraljezec je začel streljati skozi odprto okno. Stročnice so letele po vsej hiši.

Sedel sem na postelji in opazoval. Nenadoma prileti krogla, udari v Ingličevo strojnico in se potem zarije v števec v drugem kotu. Dobro, da sem tedaj legel. In tudi mitraljezec je imel izredno srečo.

Proti naši hiši se je neprestano vsipal strojnični ogenj. Nemško orožje je stalo pri Novaku. Okoli popoldneva so se nemški topničarji spodaj v Rudnem pripravili h kosilu. Mitraljezec je pomeril navzdol. Zarobotalo je in okoli topov je bilo naenkrat vse narobe. Videl sem, da je Inglič vzel oddaljenost 1300 metrov. Po hiši so žvenketale prazne stročnice, spodaj pa je bila prava zmeda, kajti navzdol so streljali tudi drugi partizanski mitraljezci. Kmalu je v dolino odhitel nemški rešilni avto.

Vmes je od časa do časa tudi snežilo, jaz pa sem potem od kmeta Dobreta pomagal raznašati partizanom hrano. Pri tem sem spoznal Jožeta Dežmana iz Lesc in Jožco iz Ljubnega. Ležala sta ob vaškem koritu. Nanosil sem jima desk in staro odejo. Potem sta udobneje ležala na tistih položajih.

Ostala naša družina je bila medtem v kleti, kjer so molili za dober konec...»

Nemci so topovski ogenj spet prenesli na Peči. Granate so zadevale celo zvonove, da je vselej močno zadonelo po vasi. Ena je odbila tudi vrh zvonika, da je bila cerkev videti kot ptič brez peruti.

Tu, na pečeh, kjer je bilo središče fronte, so bili nekateri topovski zadetki še bolj nenavadni. Neka granata se je ustavila v prašiču. Ko so ga hoteli razrezati, se je nož ustavil ob tem trdem predmetu. Granata se je započila v žival, ko je preplašeno begala okoli hleva.

Druga granata je prižvižgala skozi okno Birtove hiše, kjer je bil štab. Započila se je v steno pri peči, kjer je tedaj stala bolničarka Francka. Vsi so čakali, skriti po kotih, kdaj se bo razletela! Vendar pa do tega ni prišlo. Pomislili so, da je tempirana in da se bo razpočila pozneje. A tudi to se ni zgodilo. Morala je biti probojna in verjetno pokvarjena. Ni si težko predstavljati, kaj bi se zgodilo, če ne bi bilo tako.

Ta dan je bil sploh v glavnem v znamenju boja proti topništvu, ki je načrtno prenašalo ogenj po vsej fronti.

Vendar pa so topovi tudi tega dne samo priravljali pot napadajoči pehoti, ki je spet silila v breg. Megle, ki so se vlačile po pobočju, so bile nadležne in so Nemcem pomagale, da so se laže približali dražgoškim branilcem.

Nemške sile so napadale z okrepljenimi četami. Ko je utihnilo topništvo, so spet udarili na položaje Bičkovega voda. Nemške sile so prodirale in pritiskale z levega krila, a branilci so bili že vajeni tega in so te napade sproti odbijali. Pritisk pa ni in ni popuščal. Rajše je bil še huiši kakor prvi dan.

Megla se je za nekaj časa spet dvignila in tudi snežilo ni več. Tedaj so Bičkovi nad seboj zagledali kipečo skalo. Vodnik France jo je nekaj časa pazljivo in tehtajoče ogledoval in vmes pogledoval spod k Nemcem. V nekaj trenutkih je spoznal, da ne bi bilo napak, če bi tja gori postavili ka kmataljez. Jože Kovačič iz Bičkovega voda o tem odkritju pravi:

»... Kmalu za tem je vodnik poslal na skalo svojega brata Henrika, ki je imel strojnico. Mi smo ostali pod njo v obliki podkve in branili približevanje Nemcev z leve. Biček je vseskozi hodil po položajih, motril okolico, nas razmeščal na boljše položaje in bodril. Mraz in lakota smo začutili šele zvečer, kajti čez dan za to ni bilo časa...»

BODICE

Preddvorčani in Jezerjani so precj tuhtali, preden so se dokopali do umetnih jezer. Dupljanom pa se je tako jezero na vsem lepem utrapalo. Tak, nikar tako ne silite, bom že povedal! Takole je bilo.

S kanalizacijo se je začelo. V občestne jarko so položili cevi in jih zasuli. Pa so menda pozabili ukazati vodi, naj teče po cevih. Nerode pa take! Zato pa je voda kar na lepem začela udarjati na plan in poplavljalni cesto. Ze res, da je bilo takrat precej solzavo vreme, tolikšna poplava se pa vseeno ne bi smela skuhati. Čemu pa potlej služi kanalizacija, če ne za odtok vode. Če pa vode noče požirati, tedaj mora biti nekaj narobe. Kdo bi vedel, ko pa tega ne vedo niti tisti možakarji, ki so imeli opraviti s kanalizacijo. Zda se menda čehljajo za ušesi in strahoma pogledujejo proti nebu, kdaj se bo začelo spet solziti. Takrat imajo gotovo poplavo ali če hočete — umetno jezero. Se lenše lišil Kanalizacija pa je imajo! To je pa tudi nekaj vredno.

● Kaj se le usiam zavoljo ušive kanalizacije, ki tako in tako ne bo več potrebna. Škoda, da so jo soloh naredili. Vse bo šlo rakom žvižgat — ves svet, pa še lista dupljanska kanalizacija povrhu. Mar še ne veste, da bo 5. februarja KONEC

SVETA! Vprašujete — obklej? Ja, strela skrtacena, tega mi pa niso povedali. Pravijo — konec sveta — pa basta! Kaj ni to dovolj? No, se mi poidi, da nisem nič novega povedal. Kaže, da ste tudi vi zvedeli, da imamo le malo življenja pred seboj. Komaj 9 dni. Aha, se vam je zanohtalo, kaj?

Nekateri so pa zdajle — ob tej čedni novici — tako čudno zinili, kot da o vsej stvari ne bi ničesar vedeli. Nikar se ne čudite. Odpihnili nas bo ali pa speklo. Jaz še ne vem, kakšen bom lepši: odpihnjen ali spečen. Pravijo, da bosta natanko 5. februarja trčila SONCE in MESEC. Matiček, bo počilo! Jaz sem kar nor na tisti dan. Za nobeno delo nisem več. Pomislite, Sonce in Mesec bosta morala udariti skupaj, da me bo spravilo ob sapo. Oprostite, na vas sem pa čisto pozabil. Tudi vas bo spravilo ob sapo.

Ampak, iz zanesljivih virov sem zvedel, da le ne bo pobralo vseh ljudi. Najbolj verni (za katero versko sekto gre, na res se nisem izkristno porabil. Kar imam, bom prodal. Morda bom našel človeka, ki mi bo nasedel? Potlej bom pa zapravljaj... zapravljaj...

Predlagam podjetjem, da razdelijo ves denar, ki ga imajo na skladih, ljudem. Nič se ne bojte finančnih prebrškov! Saj ne bo nikomur prizanešeno.

IN VENDAR SE JE NEKAJ ZGODILO... V dolinah med Krmo in Kotom

Samo enkrat je bilo slišati klice izpod triglavskih pečin

NENADOMA JE SLED IZGINILA. SNEG JE BIL SUH IN PREMALO ZMRZNIEN. VSAKA STOPINJA JE PRELOMILA RAHLO SKORJO IN POT JE BILA NA MOC UTRUDLJIVA. VSE NAKROG PA JE BILO TIHO: NIKJER NI BILO HIS, LJUDI, SKRATKA ZNAKOV ZIVLJENJA IN SAMO IZ STRMIH PEČIN SE JE VČASIH USUL SNEG IN ZAMEGLIL VRTOGLAVE GREBENE.

TAKO JE BIL ODNAN V KRMI, TAM KJER IZGINE ZIVLJENJE OBLJUDENE DOLINE IN SE ZACNE TIHO »KRALJESTVO ZLATOROGA«.

VSA DOLINA RADOVNE JE BILA POSUTA IN MORDA PRAV ZATO SE BOLJ DOLGA, KOT JE V RESNICI. KO SEM V GORJAH ZAVIL V TO DOLINO, KI JE NEKAKO SKRITA ZA GOROVJEM ONSTRAN JESENIC, HRUSICE IN MOJSTRANE, SEM STRMEL NAD NJENO PRIRODNO LEPOTO. ZLASTI OB GORNJEM DELU, KJER SE GLADKA DOLINA KONCUJE OB MELISCIH POD VZNOZJEM JULIJCEV.

„Oglar pa mora bit, mora bit...“

Velika bela roka me je ustavila. Bil je spomenik. Na dlani in prstih je vklesanih 23 imen. To so bile žrtve okupatorjevega nasilja. Bilo je 20. septembra 1944. leta. V dolino je pridivljala podivjana »kazenska ekspedicija«. Kar po vrsti so zažigali domove in metali žive ljudi v ogenj. Tako so se maščevali nad Radovno, ki je bila »leglo partizanov«, kot so imeli zapisano v kartotekah.

Oglarji so bili ondan prvi ljudje, domačini, ki sem jih našel zunaj. Tik ob cesti je bila njihova »ogelnicca«. Sedeli so pri malici. Posedli so kar na črno zemljo, kjer je morda pred kratkim usahnil zadržani modri plamen, ki je spremenil drva v oglje.

»Kako ste zadovoljni z ogljem? Je preveč drobnost?«

»Tako, srednja reč.«

»Kako pa delate ponoči, kadar ogelnicca gori?«

»Ja, večkrat je treba pogledati. Tako je pač delo.«

Potem so pravili, da je bilo včasih več tega dela. Lesno ogelje so včasih bolj iskali. Potem so pravili o življenju oglarjev, o zaslužku in o Radovni. Ko sem se poslovil, sem se spomnil stare pesmi: »Oglar pa mora bit...«

Še nikoli v kinu

Cesta je vodila naprej po dolini. Snega je bilo vse več in kolosa »dobrega prijatelja fitka« so

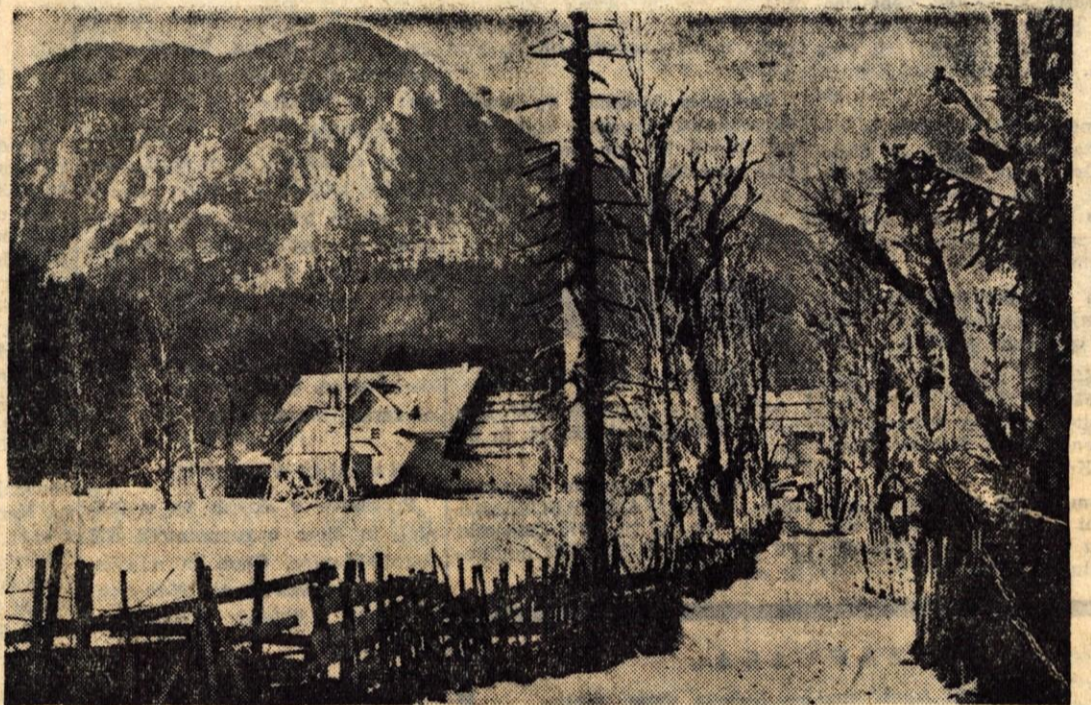

»Tukaj je bolj toplo«, so dejali oglarji in nihče se ni zmenil za sneg in mraz.

se začela vrteti v prazno. Naprej so utirale pot le gozderice. Zadnje hiše so ostale že zdavnaj zadaj. Okrog DOMA KOVINARJEV

in po vsej Krmi je bilo tiho, slovesno, belo — pravljico.

Nazaj, navzdol je šlo laže. V

Se pozimi je dolina Radovne na moč prijetna

hiši Pri Pocarju sta bili 75-letna hribovca — dobro uro, uro in pol. No-Marija Jeklič in njena hči z istim imenom. To je ena izmed najstarejših hiš v Radovni, ki je ohranjena v vsej nekdanji obliki. Tako pravijo in tako je bilo tudi videti. Posebno »izba« dela ta

ma in k temu je prikimala tudi hči.

Danes ni več tega

V zahvalo za pripovedovanje o teh današnjih novitetah v dolini sta mi pripovedovali o življenju v Radovni. Zlasti stara mama je vedela precej povedati. Leta 1905 in tudi 1909 je bila huda zima. Vsi moški so se morali zbrati, da so s krpilji priganili pot do Krnice. Včasih so po vse morali v dolino v Krnico oziroma v Gorje. In to je dve in pol uri hoda! Danes hodijo precej v Mojstrano. Tam so: šola, odbor, trgovina in drugo. Treba je samo malo čez

čem od sosednje hiše. Pritoževala se je, da je malo gostov, da ljudje, ki hodijo mimo na Triglav, ne vedo za njihovo gostišče in da jim neznanci odstranjujejo iz poti nad Radovno označbe gostišča. To je edini javni lokal v Zgornji Radovni, kjer domačini lahko dobijo tobak, vžigalice in seveda tudi kaj »za na zob«.

Mimogrede sva se z Lojzeto ustavila pri 74-letni Kristini Skumavec. Beseda je brz stekla o tem, kako je bilo včasih in kako je danes.

»Danes tako lepo živimo, da si včasih niti misliti nismo mogli,« je rekla. Ko je bila mlada, ni tam nihče imel po več parov čevljev, nihče plašča, žganci so bili

pravi luksuz, zakaj večinoma so jedli samo krompir, zelje in koruzni močnik.

Med potjo proti Mojstrani je Lojze povedal še veliko zanimivega o Radovni in o tamkajšnjem življenju. Najbolj zanimiva pa je oblika solanja otrok. Sola za samo Zgornjo Radovno je bila zelo draga reč. Toda pot v Mojstrano, zlasti pozimi, po temi in po snegu — zgodaj zjutraj ali pa zvečer — je tudi prenaporna. Za otroke prvih razredov je celo nevarna. Zato se starši takih otrok iz Radovne domenijo in »pobotajo« z znanimi družinami v Mojstrani, kjer jim prevzamejo otroke čez zimo. Nekaj teh povečanih stroškov menda povrne tudi občina. Kakih osem otrok je tako v Mojstrani. Samo ob nedeljah gredo domov.

Nenadoma — za nekim ovinkom — se je pred nama pokazalo morje luči.

»Gorje«, je pojasnil Lojze. Nižje v dolini pa se je v temi skrivala Mojstrana. Nad toklimi lučmi v ozadju pa so počivali beli zasneženi vrhovi gora. K. Makuc

Poštar Lojze

Nečilo se je že in misel na dolgo, samotno, neznanu pot skozi gozdove iz Radovne in Mojstrane je bila kar neprijetna, če že ne zaskrbljivo. Spričo tega je bilo na moč razveseljivo srečanje s poštarjem Lojzeto, ki se je pravkar odpravil na pot. Noč, sneg in tema — nič ga ni skrbelo. Leta in leta že hodi tod in poti s kolo vozi in kravjimi klanci med Mojstrano in Radovno so mu znane. Poti tod naokrog so mu pravzaprav znane že iz partizanstva. Bil je kurir na karavli GT 19. Tam blizu so imeli sedež in ponoči v snegu in temi so hodili na javke proti Kranjski gori, Jeseniškemu rovtu in na druge kraje.

Najina »javka« je bila v gostišču. To je bilo sicer zaprto, toda uslužbenka je brz prihitela s klu-

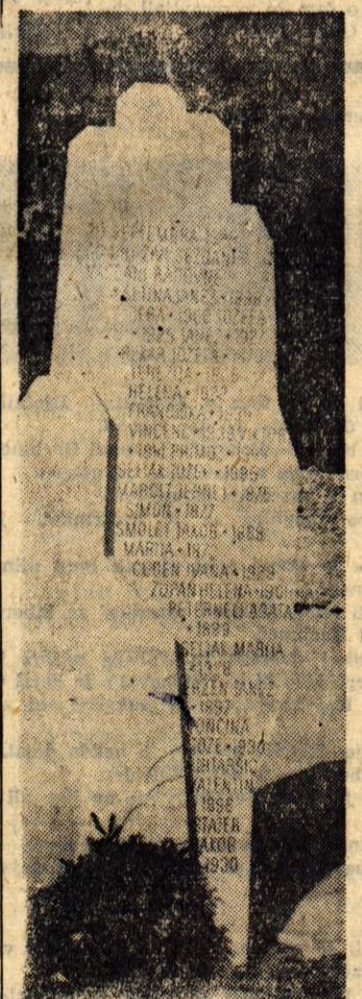
ne poškodbe in pretres možganov, so takoj prepeljali v bolnišnico, medtem ko je na avtomobilu škoda za približno 100.000 dinarjev.

36 milijonov škode

Decembra smo poročali, da je prišlo v restavraciji »Iskra« v Kranju do eksplozije oljnega kotla, ki je povzročila precejšnje razdejaje. Ob tisti priložnosti so ocenili tudi materialno škodo na okrog 15 milijonov dinarjev. Po zadnji uradni cenitvi pa bo škoda neprimerno višja, saj bo veljala dokončna adaptacija 36 milijonov dinarjev. Nekateri menijo, da bo do popravila zahtevala kar 40 milijonov dinarjev.

NESREČE

VRGLO GA JE S CESTE Kranj, 16. jan. (M. Z.) — Danes dopoldne se je okrog 10.40 ure pripetila na cesti I. reda Kranj-Ljubljana pri vasi Meja lažja prometna nesreča. Osební avtomobil Fiat 600 LJ 100-78 je peljal iz Ljubljane proti Kranju. Približno kilometer pred vasjo Meja je voznik iz neznanih vzrokov zavrl. Zaradi zelo poldenele ceste je voznik izgubil oblast nad krmilom. Najprej je zadel v občestni kamen, ki ga je popolnoma izruval, potem se je obrnil na streho in nekaj metrov drsel po strehi, nato pa se je spet obrnil na kolesa in se znašel na polju. Voznika, ki je dobil lažje teles-

Spomenik v Radovni